Silvija Mickeviča, Marina Fekļistova, Sandra Zariņa,
Linda Krastiņa, Liene Valdmane, Vineta Vaivade

1. klase

LATVIEŠU VALODA

MAZĀKUMTAUTĪBU SKOLĀ
MĀCĪBU GRĀMATA

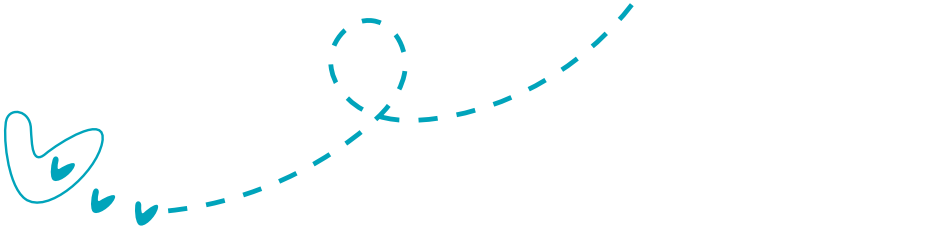

Latviešu valodas aģentūra

UDK 811.174`2(075)
La802

Silvija Mickeviča, Marina Fekļistova, Sandra Zariņa,
Linda Krastiņa, Liene Valdmane, Vineta Vaivade

LATVIEŠU VALODA MAZĀKUMTAUTĪBU SKOLĀ

1.klase

Mācību grāmata

Māksliniece *Anita Ozoliņa*
Maketētājs *Edgars Švanks*
Redaktore *Skaidrīte Ivanišaka*

Darba autortiesības ir aizsargātas saskaņā ar Latvijas Republikas likumu „Par autortiesībām un blakus tiesībām".
Darba publicēšana jebkurā drukātā vai elektroniskā formā, kopumā vai pa daļām, tā izdošana, izplatīšana plašsaziņas līdzekļos, kā arī kopēšana ir stingri aizliegta bez Latviešu valodas aģentūras rakstveida piekrišanas.

Latviešu valodas aģentūra, 2021
Iespiesta …
ISBN 978-9984-829-81-4

Labdien, pirmklasniek!

Tavā dzīvē ir notikušas lielas pārmaiņas. TU ESI SKOLĒNS. Jā, ir mazliet neparasti un satraucoši, bet ir arī daudz prieka un esi gatavs mācīties. Tu varēsi apgūt jaunas zināšanas matemātikā, dabaszinībās, mūzikā, sociālajās zinībās un citos mācību priekšmetos. Arī latviešu valodā.

Ceram, ka jau pirmsskolā Tu mācījies saprast mūsu valsts valodu un pats runāt latviski. Tu droši vien proti iepazīties, sasveicināties, atvadīties, palūgt, ja nepieciešams, un pat pastāstīt par sevi.

Šī grāmata Tev palīdzēs turpināt apgūt latviešu valodu. Pats galvenais – Tu iemācīsies lasīt un rakstīt latviski. Vai tas nav brīnišķīgi? Tu varēsi saviem mājiniekiem pastāstīt, ko darīji latviešu valodas stundās, varēsi saviem draugiem nosūtīt e-pasta vēstuli, varēsi izveidot ielūgumu uz savu dzimšanas dienu un daudz ko citu.

Mēs esam pārliecinātas, ka latviešu valodas skolotājs.Tev vienmēr palīdzēs, ja vien tas būs nepieciešams.

Patiesā cieņā mācību grāmatas autores

SATURS

I daļa

1. Tie esam mēs! 9
1.1. Ko es zinu? Ko es protu? 18

2. Iepazīsimies! 19
2.1. Vai sēdēsim kopā? 20
2.2. Skolā nu gan ir jauki! 28
2.3. Ko es zinu? Ko es protu? 38

3. Gribu visu zināt... 39
3.1. Kāpēc rudenī krīt lapas un ziemā sniegs? 40
3.2. Kas notiek bibliotēkā? 50
3.3. Ko es zinu? Ko es protu? 60

4. Svinam rudenī... 61
4.1. Mārtiņdiena klāt! 62
4.2. Latvijai dzimšanas diena! 70
4.3. Ko es zinu? Ko es protu? 80

5. Gaismas laiks 81
5.1. Ceļā uz Ziemassvētkiem... 82
5.2. Dāvinām prieku... 92
5.3. Ko es zinu? Ko es protu? 103

II daļa

Temati:

Parunāsim par brīvdienām!

- Brīvdienām vajadzīgs plāns.
- Garlaicībai – nē!
- Ko es zinu? Ko es protu?

Toreiz un tagad...

- Ciemos pie vecvecākiem.
- Ko stāsta teikas un pasakas?
- Ko es zinu? Ko es protu?

Pavasara piedzīvojumi

- Ekskursija uz …
- Dzīvnieku patversmē.
- Ko es zinu? Ko es protu?

Lecam vasarā!

- Zaļš gar acīm…
- Apsveicu tevi, māmiņ!
- Ko es zinu? Ko es protu?

Aa Āā

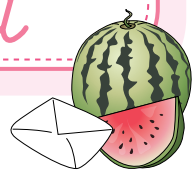

Bb

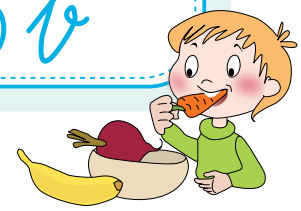

Cc

Čč

Dd

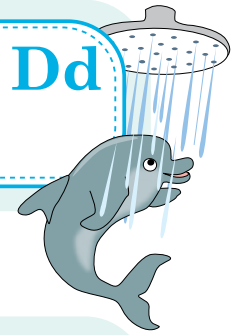

Ee

Ēē

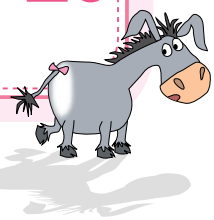

Ff

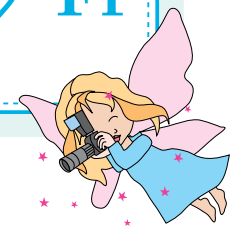

Gg

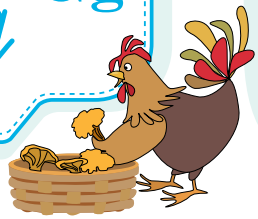

Ģģ

Hh

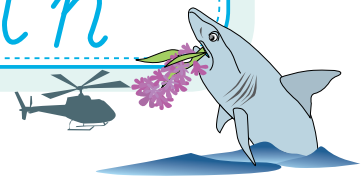

Ii

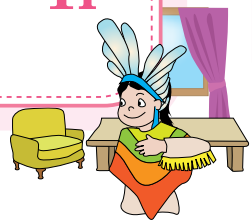

Īī

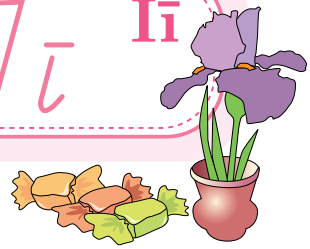

Jj

Kk

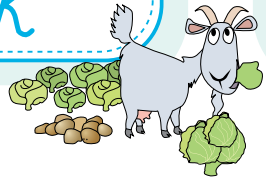

Ķķ

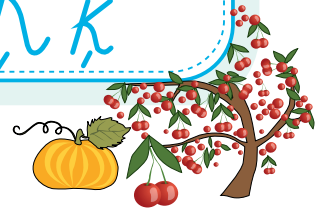

Ll Ļļ

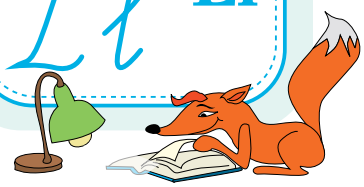

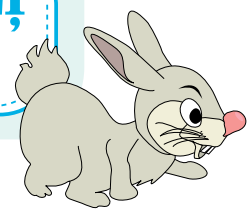

Mm Nn Ņņ

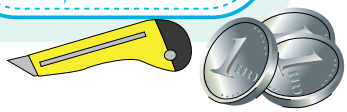

Oo Pp Rr

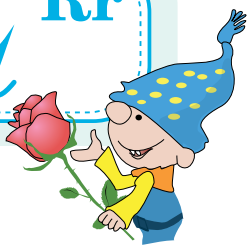

Ss Šš Tt

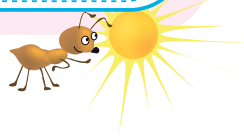

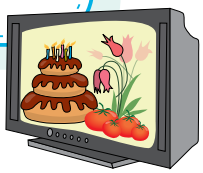

Uu Ūū Vv

Zz Žž

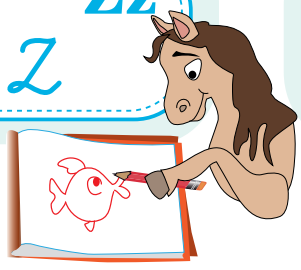

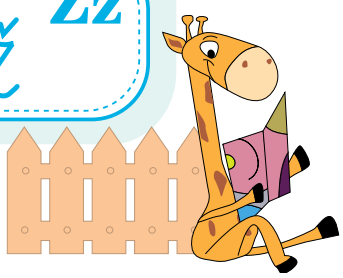

Es rakstu glīti.

1. Ērti apsēžos.

2. Iekārtoju darba virsmu.

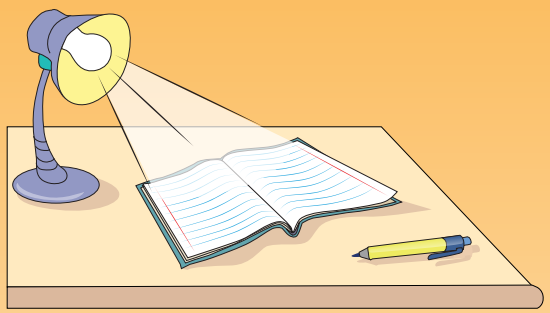

3. Satveru rakstāmpiederumu.

4. Laboju glīti, ja kļūdos.

1. nodaļa.

TIE ESAM MĒS!

Veido galda karti ar savu vārdu!
Izrotā to!

1. Lasi! Klausies!

Labdien!

Es esmu MARTA.

Man ir 7 gadi.

Es dzīvoju → RĪGĀ.

Es vienmēr smaidu.

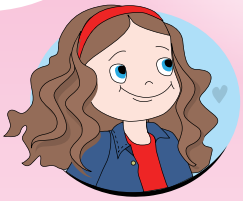

Man patīk spēlēties ar lellēm, slidot un peldēt.

Man nepatīk agri celties un iet uz veikalu.

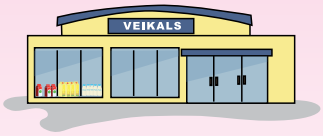

Man ir arī mazs brālītis. Viņam ir trīs gadi.

- Cik burtu ir vārdā MARTA? Vai vari tos nosaukt?
- Izpēti, vai tavā vārdā arī ir tādi burti! Cik burtu ir tavā vārdā?
- Lasi Martas leļļu vārdus!

ARTA RITA RUTA MARITA MARUTA

- Saskaiti, cik dažādu burtu ir leļļu vārdos! Nosauc burtus, kas atkārtojas visos vārdos!

2. Stāsti par Martu!

Kas ir Marta?

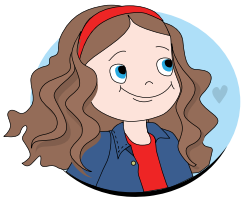 vai

Cik gadu ir Martai?

vai

Kādā krāsā Martai ir mati?

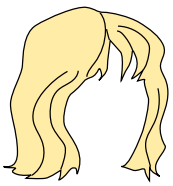 vai

Kādā krāsā Martai ir acis?

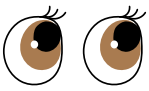 vai 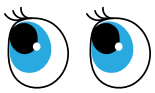

Kur Marta dzīvo?

vai

Kas Martai patīk?

Kas Martai ir mugurā?

Kas Martai ir kājās?

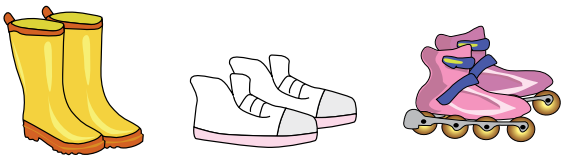

3. Stāsti par sevi!

Kā tevi sauc? – Mani sauc ... .

Cik tev ir gadu? – Man ir ... gadi.

Metamais kauliņš

Spēles kauliņš

• Atver mācību grāmatas 8. – 9. lappusi!
Saskaiti, cik burtu ir latviešu valodas alfabētā!

Pirms burta A liec savu spēles kauliņu! Ripini metamo kauliņu! Saskaiti punktus uz metamā kauliņa! Ej un nosauc burtam atbilstošo skaņu! Ja palīdzi draugam, savu spēles kauliņu pārliec par vienu lauciņu uz priekšu!

4. Lasi! Klausies!

Es esmu ROBERTS.

Rīt es iešu uz skolu.

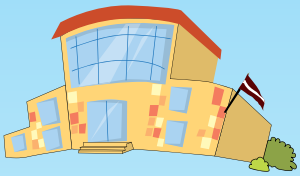

Man patīk dzīvnieki.

Kopā ar tēti es veidoju lidmodeļus.

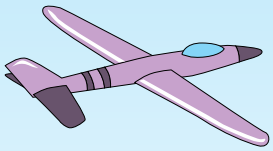

Man nepatīk vingrot no rītiem.
Man nav brāļu un māsu.

Es esmu labsirdīgs.
Es pagalmā vienmēr palīdzu maziem bērniem.

- Ar kuru burtu sākas vārds ROBERTS?
- Ar kuru burtu sākas tavs vārds?
- Vai vārdā ROBERTS ir tava vārda pirmais burts?
- Lasi vārdus, kas izveidoti no burtiem r, o, b, e, r, t, s!

Es, te, bet, torte, botes, robs, Berts.

5. Stāsti par Robertu!

Kas ir Roberts?

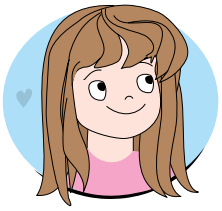

vai

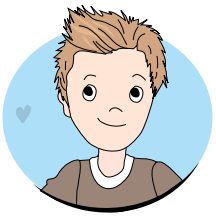

Kāds ir Roberts?

Kādā krāsā Robertam ir mati?

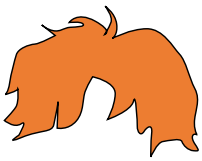

vai

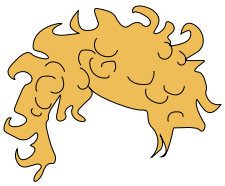

Kādā krāsā Robertam ir acis?

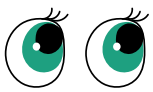

vai

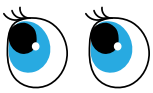

Kas Robertam patīk?

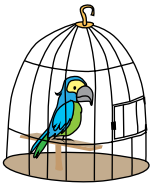

Kas Robertam nepatīk?

Kas Robertam ir mugurā?

Kas Robertam ir kājās?

6. Stāsti par sevi!

Kādi tev ir mati? – Man ir ... mati.

Kādas tev ir acis? – Man ir ... acis.

- Veido vārdus no sava vārda burtiem!

Alfabētā ir lielie un mazie burti:

O – o, R – r, N – n, S – s

– un citi.

Cilvēka vārdu un uzvārdu sāk rakstīt ar lielo burtu.

7. Lasi! Klausies!

Gribat iepazīties?
Labi. Tikai ātri.

Mani sauc PAULA.

Man ir septiņi gadi.

Es dzīvoju BABĪTĒ.
Tas ir netālu no Rīgas.

Man patīk lēkāt, skriet.
Es trenējos daiļslidošanā.

Man nepatīk ilgi sēdēt un neko nedarīt.

Man ir vecāka māsa Anita.
Es esmu pārgalvīga.

Pārgalvīgs – tāds, kas nedomā par sekām, pārdrošs

- Atrodi burtus, kuri ir vārdā PAULA, bet kuru nav vārdos ROBERTS un MARTA!
- Salīdzini savu un solabiedra vārdu! Kuri burti jūsu vārdos ir vienādi un kuri – atšķirīgi?
- Atrodi un izlasi vārdu virknē tos vārdus, kas sākas ar Paulas vārda pirmo burtu!

ritenisputnszīmulispenāliszēns

8. Stāsti par Paulu!

Kāda ir Paula?

vai

Kādi Paulai ir mati?

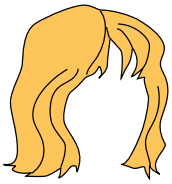

vai

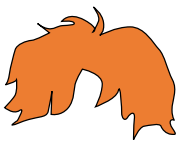

Kas Paulai ir mugurā?

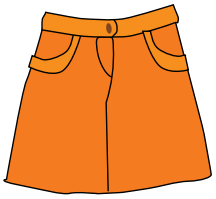

Kas Paulai ir kājās?

vai

Kas Paulai patīk?

Kas Paulai nepatīk?

Kur Paula dzīvo?

vai

9. Stāsti par sevi!

Kas tev nepatīk? – Man nepatīk ... .

- Nosauc piecus vārdus, kas sākas ar vārda PAULA pēdējo burtu!
- Nosauc piecus vārdus, kas sākas ar vārda PAULA pirmspēdējo burtu!

papagailismeitenepildspalva

10. Lasi! Klausies!

Mani sauc **OTO.**

Es dzīvoju Ķekavā,
bet skolā iešu Rīgā.

Ķekavā dzīvoju nesen.
Mana ģimene atbrauca
no Melburnas.
Pašlaik dzīvojam
pie vecmammas
un vectēva.

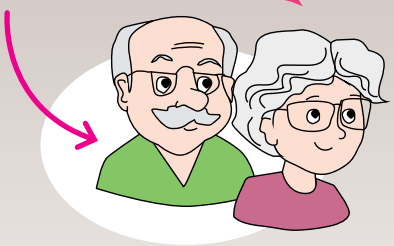

Man patīk te dzīvot.
Tikai man vēl ir maz
draugu.

Es labprāt
spēlēju bumbu,
kopā ar tēti –
arī golfu.

Latvijā man
nepatīk lietus.

- Vēro burtus vārdā **Ķekavā**! Ar ko atšķiras a – ā, k – ķ?
- Kurus no dotajiem burtu pāriem vari atrast teikumā?

Es dzīvoju Ķekavā, bet skolā iešu Rīgā.

e – ē, k – ķ, i – ī, s – š,
u – ū, l – ļ, a – ā

11. Stāsti par Oto!

Kas ir Oto?

vai

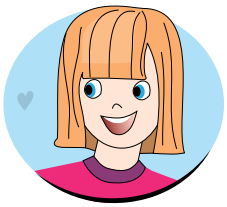

Kāds ir Oto?

vai

Kādi Oto ir mati?

vai

Kur Oto dzīvo?

ĶEKAVĀ vai RĪGĀ

Kas Oto ir mugurā?

Kas Oto ir kājās?

vai

Kas Oto patīk?

Kas Oto nepatīk?

12. Stāsti par sevi!

Kas tev ir mugurā? – Man mugurā … .

Kā tu dodies uz skolu? – Es dodos … .

• Vai zini, ar ko atšķiras attēlotie vārdi?

un

lupa – lūpa

un

pile – pīle

un

lāpa – lapa

• Atver alfabētu 8. – 9. lpp. un sameklē burtus ar garumzīmēm un ar mīkstinājuma zīmēm!

Latviešu valodā ir arī burti ar garumzīmēm un burti ar mīkstinājuma zīmēm.

1.1. Ko es zinu? Ko es protu?

1. Stāsti par katru no bērniem! Mini, par kuru bērnu stāsta citi!

2. Jautā un atbildi!

Kas tu esi?	– Es esmu … .
Kā tevi sauc?	– Mani sauc … .
Cik tev ir gadu?	– Man ir … gadi.
Kur tu dzīvo?	– Es dzīvoju … .
Vai tu vari nosaukt savu adresi?	– Jā, mana adrese ir … .
Vai tev ir brāļi un māsas?	– Jā, man ir … .
	– Nē, man nav … .
Kāda/kāds tu esi?	– Es esmu … .
Kas tev patīk?	– Man patīk … .
Kas tev nepatīk?	– Man nepatīk … .

- Lasi! Raksti!

Baiba Ēriks Rita Niks Inta

- Nosauc vārdu, ko var izveidot no bērnu vārdu pirmajiem burtiem!
- Nosauc pirmo burtu katrā vārdā! Nosauc katra vārda pēdējo burtu!

2. nodaļa

IEPAZĪSIMIES!

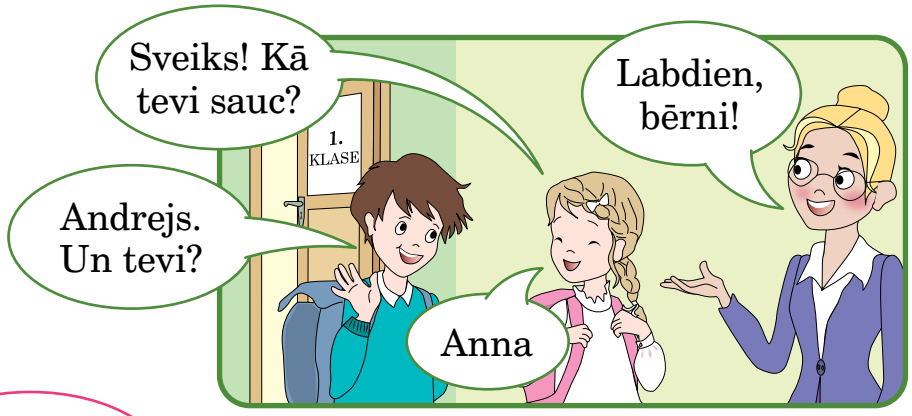

Priekšmeti nav dzīvi. Dzīvas būtnes ir dzīvas.

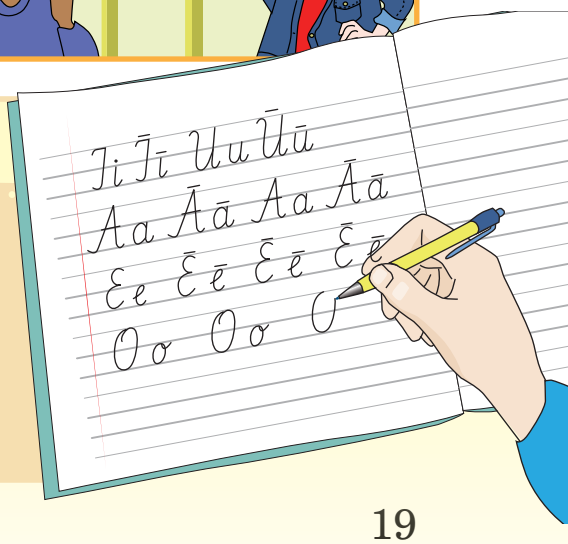

2.1. Vai sēdēsim kopā?

1. Skaties! Klausies un rādi!

Gaitenis

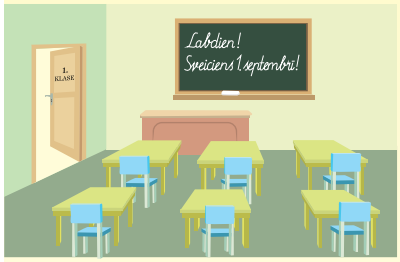

Klase

Galds

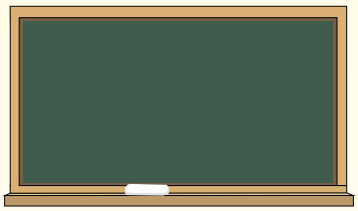

Tāfele

Sols

Vārdus var pierakstīt drukātiem vai rakstītiem burtiem.

Kalendārs

- Skaties uz bultiņām un velc burta līnijas! Lai tev izdodas glīts burts!

Ii Īī

Ji Ī̄ī̄

Skolēns

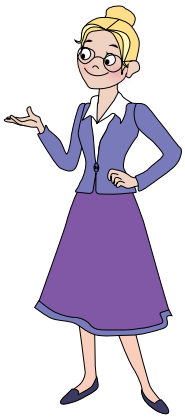

Skolotāja Inta

Vāze

Ziedi

2. Aplūko attēlu! Atbildi uz jautājumiem!

- Kas ir klasē?
- Cik bērnu ir klasē?
- Cik ir meiteņu?
- Cik ir zēnu?
- Ko dara skolotāja?
- Ko dara bērni?
- Ko dara Marta un Paula?
- Kas sēž solā?
- Kas atrodas uz galda?
- Kas atrodas pie sienas?
- Kas ir vāzē?

3. Nosauc attēlā redzamos priekšmetus un dzīvas būtnes!

- Kā tu domā: **i** vai **ī**?

  č_bas, _zpletnis, _kšķis, _ndiānis,
  z_rneklis, c_siņš, z_mulis, z_lonis

Kurš var nosaukt vairāk?
Kopā ar klasesbiedru spēlē spēli! Viens nosauc vārdu, kurā ir **i**, otrs – kurā ir **ī**.

Kas?	**Kur?**
sol**s**	sol**ā**
gaiten**is**	gaiten**ī**
attēl**s**	attēl**ā**
skol**a**	skol**ā**
klas**e**	klas**ē**
vāz**e**	vāz**ē**

4. Klausies vai lasi sarunas! Atbildi uz jautājumiem!

- Kas sarunājas?
- Ko saka Marta?
- Ko atbild Paula?

- Kas sarunājas?
- Ko saka Roberts?
- Ko atbild Oto?

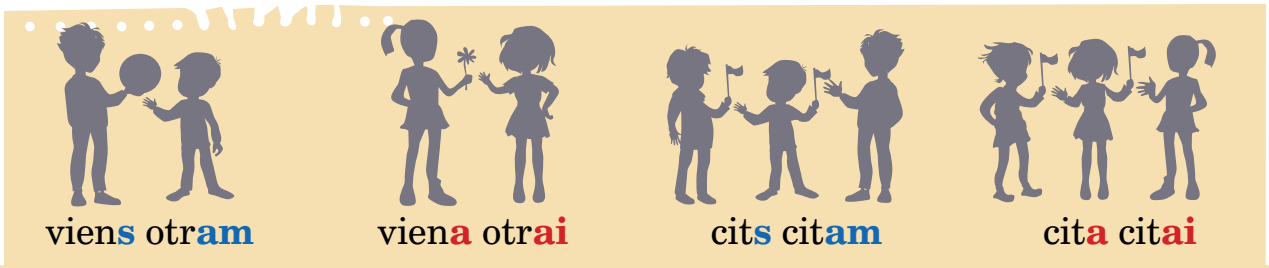

viens otram — viena otrai — cits citam — cita citai

- Kāds ir tava vārda trešais burts?

Uu Ūū

Uu Ūū

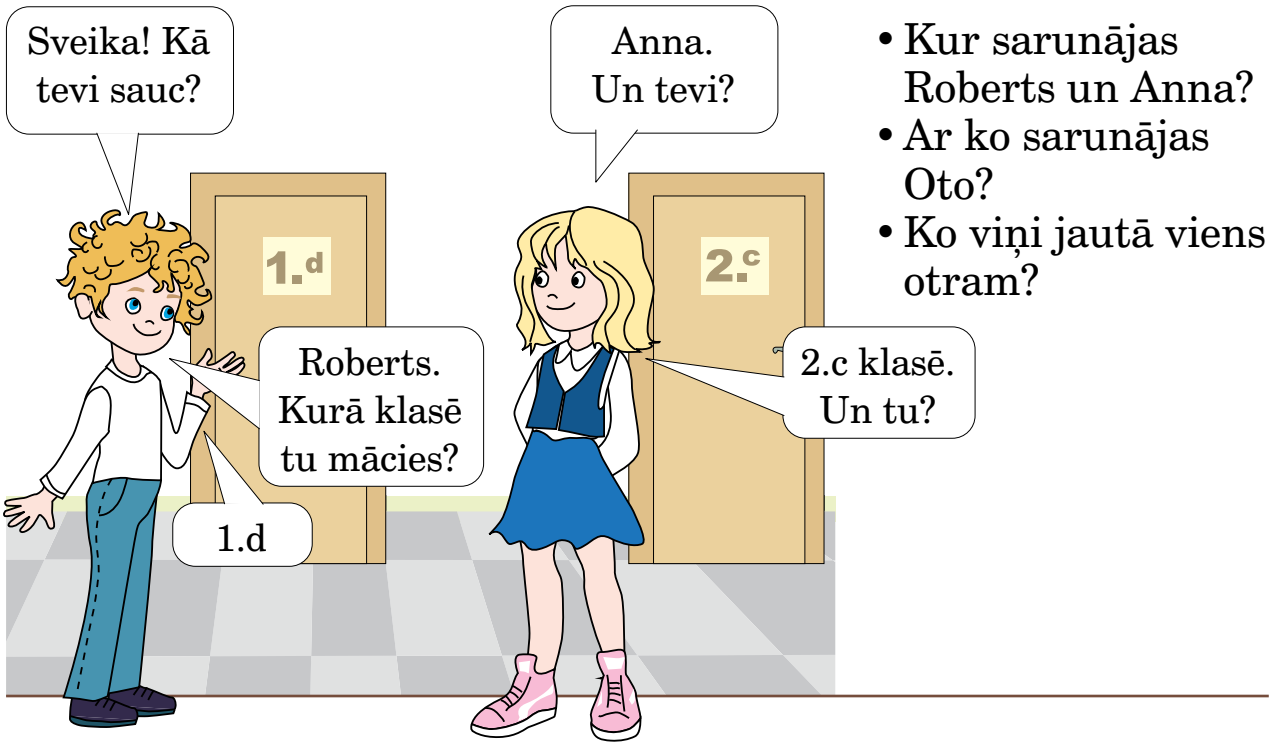

- Kur sarunājas Roberts un Anna?
- Ar ko sarunājas Oto?
- Ko viņi jautā viens otram?

5. Lasi! Kurš vārds neiederas teikumā? Kāpēc?

Ulrika uzzīmēja (*ko?*) …

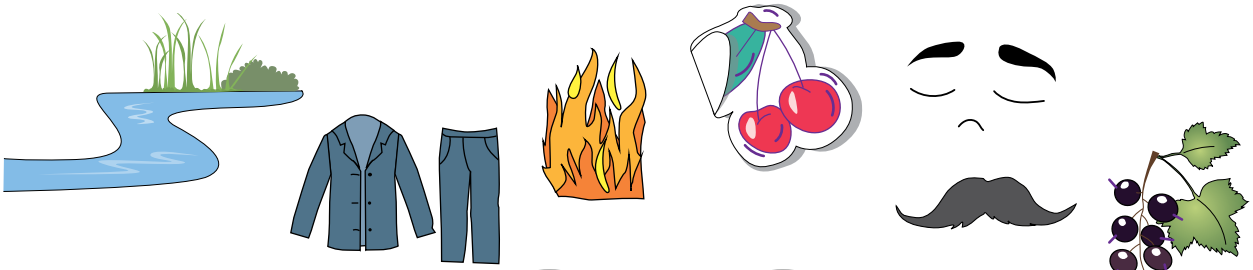

upi upenes

uzvalku uguni ūsas uzlīmi uzacis

6. Lasi un izdomā, kādās grupās varētu sadalīt vārdus!

ūdens tirgū ūsas būda cūka Muris krūmi ūpis mūmija

- Pastāsti, kā raksta lielos burtus **U**, **Ū** un mazos burtus **u**, **ū**!
- Vai burtus **Uu**, **Ūū** raksta līdzīgi kā burtus **Ii**, **Īī**?

Kā rakstīt?

Pārliecinies, vai pareizi turi rakstāmo! Vingrini pirkstus pirms rakstīšanas un atpūtini tos, kad esi noguris!

7. Lasi vai klausies! Nosauc attēliem atbilstošās frāzes!

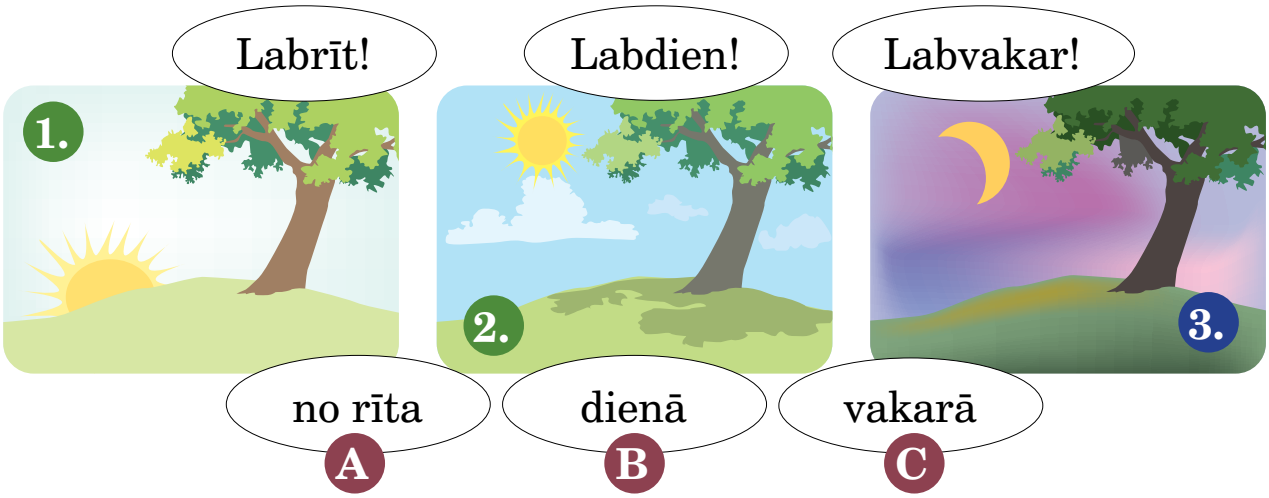

8. Lasi frāzes! Veido sarunu ar klasesbiedru!

Cilvēki un situācijas	Frāzes	
Satiekas un atvadās.	Sveiks! Sveika! Sveiki!	Uz redzēšanos! Atā! Čau!
Uzsāk sarunu.	Kā tevi sauc? No kurienes tu esi? Kur tu dzīvo?	
Sarunājas.	Ko tu darīji vasarā? Kā tu pavadīji vasaru? Kur tu biji vasarā?	
Piedāvā.	Sēdēsim kopā! Draudzēsimies! Vai tu draudzēsies ar mani? Būsim draugi!	
Izsaka emocijas.	Cik jauki! Man arī tas patiktu. Man būtu bail. Brr! Fantastiski!	

Aa Āā *Aa Āā*

- Lasi tekstu „Puiku alfabēts” un meklē vārdus ar burtiem **Aa**, **Āā**! Saskaiti šos vārdus!

9. Izmanto iepriekšējā uzdevuma frāzes! Veido sarunu pēc modeļa!

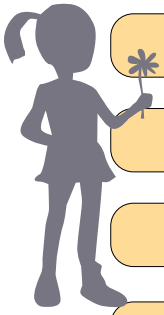

Sasveicinies!

Sasveicinies un pajautā!

Atbildi!

Izsaki savas emocijas!

Pajautā!

Atbildi un pastāsti!

Pajautā!

Izsaki savas domas!

Atbildi! Atvadies!

Atvadies!

10. Lasi Oto un Paulas sarunu!

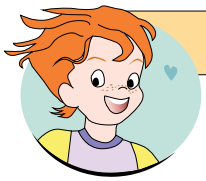

Oto, ko tu darīji vasarā?

Es mācījos latviešu valodas alfabēta burtus.

Vai tad tu bērnudārzā neiemācījies?

Tur es mācījos angļu valodas alfabēta burtus.

Kāpēc?

Tad es dzīvoju Austrālijā. Tur visi mācās angļu valodas burtus un runā angliski.

Vai angļu valodas burti atšķiras no latviešu valodas alfabēta burtiem?

Daudzi burti ir vienādi, tikai izrunā tos citādāk. Gribi salīdzināt?

Vēro burtus dažādos alfabētos! Rādi tos, kuri ir arī latviešu alfabētā!
Izmanto svešvalodas un dzimtās valodas mācību grāmatas!
Alfabētus vari atrast arī tīmeklī.

Puiku alfabēts

Astoņkāji Augustu apbrīno gan lieli, gan mazi puikas. Ticiet vai nē, bet viņš patiešām ir apbrīnojams, jo viņam piemīt vairākas apbrīnojamas spējas. Pirmā – Augusts ar savām astoņām kājām prot vadīt autobusu. Viņam pieder astoņi autobusi.

(Pēc Līvas Eihmanes)

11. Lasi sludinājumu un bērnu sarunu!

E-pasta adresēs neizmanto mīkstinājuma zīmes un garumzīmes.

SLUDINĀJUMS

Vārds L_VA meklē otro skaņu. Vajadzīga pieredze dzīvot vārdā, draudzīga attieksme un prasme atrasties savā vietā. Garantē jauku sadzīvošanu.
E-pasta adrese: burti@skanas.lv
Parole saziņai: ĪŪAIĀU

„Ī”! Līva!

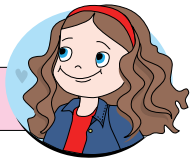

„A”! Lava!

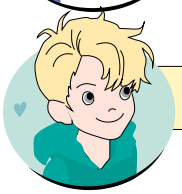

„Ā”! Lāva!

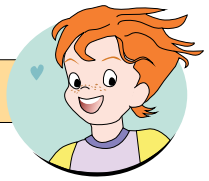

„Au”! Lauva!

Neder! „Au” ir divi burti!

Bet tie ir draudzīgie burti. Tie kopā veido vienu skaņu. Arī manā vārdā tā ir.

Tad jau der arī „ai”! Laiva!

„Ui”! Luiva!

Tāda vārda nav!

Kā tu zini?

Es tādu nezinu. Bet labāk pārbaudīsim vārdnīcā.

a + i = ai
a + u = au
u + i = ui
ai, au, ui
ir viena skaņa, bet divi burti.

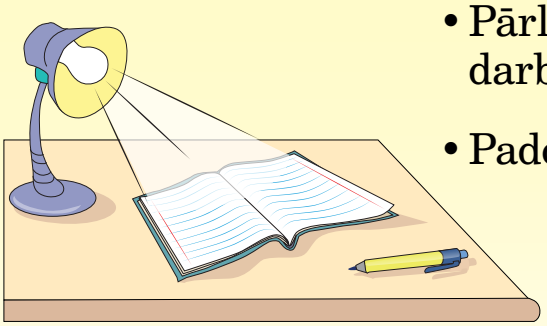

- Pārliecinies, vai esi pareizi iekārtojis darba virsmu rakstīšanai!
- Padomā, kas tev palīdzētu rakstīt glīti!

12. Izpēti vārdu rindas! Saskaiti skaņas un burtus vārdos! Salīdzini, vai burtu un skaņu skaits ir vienāds!

gaidīt, laiva, smaidīt, skraidīt, maize

lauva, Lauris, auns, augi, Paula

puika, muita, Smuidra

6 burti: **g-a-i-d-ī-t**,
bet
5 skaņas: **g-ai-d-ī-t**

• Kas kopīgs vienas rindas vārdiem?

13. Lasi Martas draugu vārdus!

G
J
AI N A
R
V

LAU

RA
MA
RIS

M
K AI J A
P

• Vai tavu draugu un klasesbiedru vārdos ir skaņas **ai**, **au**, **ui**?

• Kad tu saki: „Ai!”, „Au!”, „Ui!”?

• Raksti burtnīcā pēc parauga!

Ai, ai, ai! Au, au, au! Ui, ui, ui!

2.2. Skolā nu gan ir jauki!

1. Nosauc attēlā redzamos priekšmetus!
Izmanto *tas ir*, *tā ir*, *tie ir*, *tās ir*!

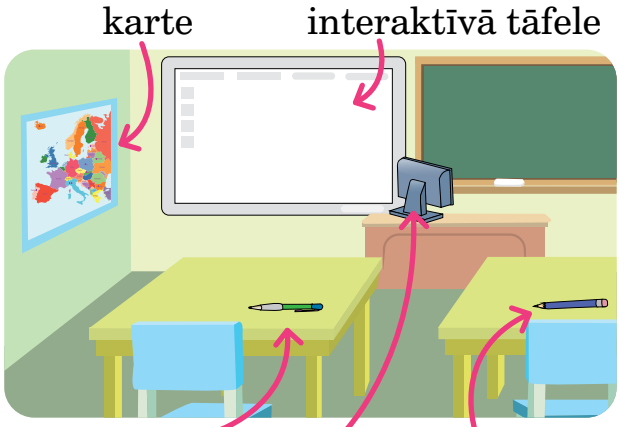

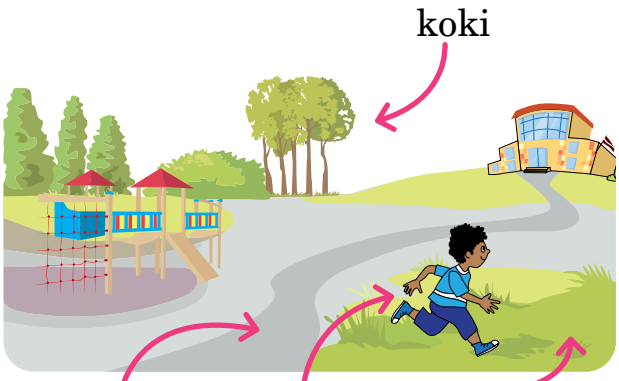

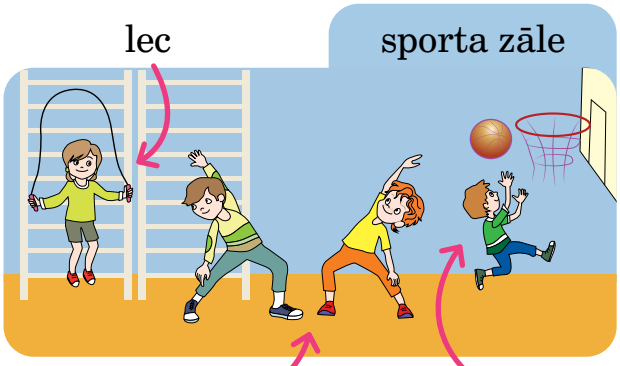

zīmē

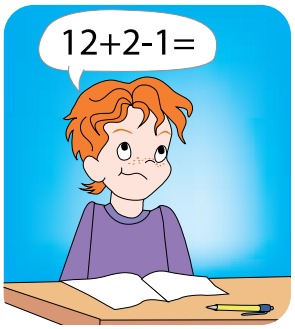

dzied

Mm

Mm

Spēlējiet spēli „Mēmais šovs”!

- Attēlo kādu no attēlā redzamajām darbībām!
- Pārējie min vārdu. Nosauc vai pieraksta attēloto vārdu.
- Mainieties lomām!

Tas ir skolnieks.

Tā ir skolniece.

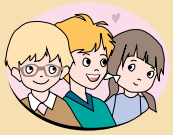

Tie ir skolēni.

Tā ir meitene.

Tās ir meitenes.

Tas ir zēns.

Tie ir zēni.

2. Lasi! Pastāsti, ko ir grūti darīt tev!

Jāzeps Osmanis

***

Simtkājim ir grūti
Nostāties uz vienas kājas.
Mēnesim ir dienā grūti
Zemi apspīdēt un mājas.

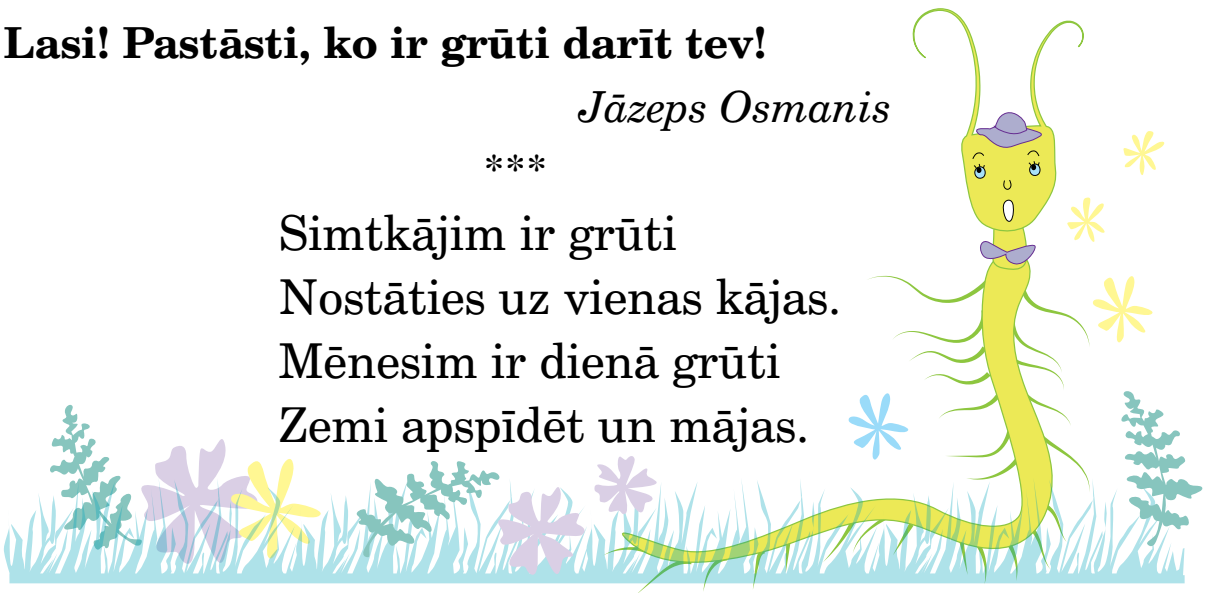

Pārlasi dzejoli!

Meklē tekstā *mi, mī, mu, mū, ma, mā, im, īm, um, ūm, am, ām*! Burtnīcā vienā rindā raksti atrastos burtu savienojumus, otrā – tos, kuru nav tekstā!

mi, mī, mu, mū, ma, mā, im, īm,

um, ūm, am, ām

3. Lasi un pabeidz teikumus!

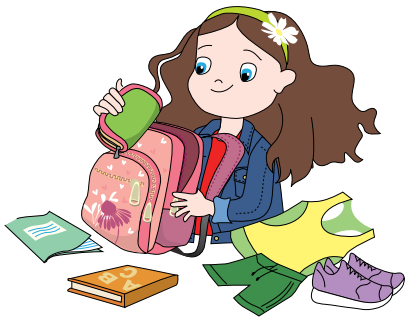

Oto uz galda ir (kas?) ... .

Marta liek somā (ko?) ... .

Kas ir somā?
sporta tērps
zīmulis
pildspalva
grāmata
klade

Ko es lieku somā?
sporta tērpu
zīmuli
pildspalvu
grāmatu
kladi

4. Jautā un atbildi!

Vai tev somā ir ?

– Jā, ir. – Nē, nav.

Vai tev somā ir 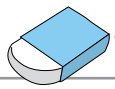 ?

Vai tev somā ir ?

Vai tev somā ir ?

Vai tev somā ir ?

Vai tev somā ir ?

Vai tev somā ir ?

5. Atbildi uz jautājumiem!

Kas tev ir skolas somā?

Ko tu katru rītu liec somā?

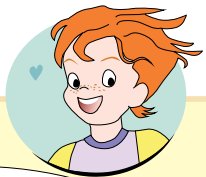

Paula, kā raksta burtus *Nn*, *Ņņ*?

Nn Ņņ

Nn Ņņ

Lielais burts ir līdzīgs burtiem *A* un *M*, bet mazais līdzīgs burtam m. Tikai jāraksta uzmanīgi, jāatceras burtam *Ņņ* ielikt mīkstinājuma zīmi apakšā.

6. Jautā un atbildi!

Ko tu raksti?	Kur tu raksti?
Ko tu lasi?	Kur tu lasi?
Ko tu zīmē?	Kur tu zīmē?
Ko tu dzirdi?	Kur tu dzirdi?
Ko tu spēlē?	Kur tu spēlē?
Ko tu mācies?	Kur tu mācies?
Ko tu klausies?	Kur tu klausies?
Ko tu pērc?	Kur tu pērc?
Ko tu sveicini?	Kur tu sveicini?
Ko tu ievēro?	Kur tu ievēro?
Ko tu vēro?	Kur tu vēro?
Ko tu paņem?	Kur tu paņem?
Ko tu gaidi?	Kur tu gaidi?
Ko tu skaties?	Kur tu skaties?

Ko es daru?

Es	rakstu
	lasu
	zīmēju
	dzirdu
	spēlēju
	mācos
	klausos
	pērku
	sveicinu
	ievēroju
	vēroju
	paņemu
	gaidu
	skatos

7. Lasi ātrrunas! Ievēro pieturzīmes!

Ni, ņi, nī! Na, nā, ņa. Nū, nu, nu?

An, ān, aņ. Iņ, in, īn? Un, uņ, ūn!

Ātrruna ir īpašs runāšanas veids paātrinātā tempā

1. Sadaliet lomas: lasītājs un klausītājs!
2. Lasītājs ātrrunas lasa pareizi un izteiksmīgi. Klausītājs seko līdzi lasītajam tekstam. Ja lasītājs kļūdās, klausītājs lūdz tekstu izlasīt vēlreiz.
3. Mainās lomām un izpilda 2. punkta prasības.

Klausītājs: Tu kļūdījies. Izlasi, lūdzu, vēlreiz!
Lasītājs: Paldies, ka pamanīji!

• Kā tu lasi?

lēni ≠ ātri

klusi ≠ skaļi

pareizi ≠ kļūdaini

izteiksmīgi ≠ neizteiksmīgi

Ko nozīmē lasīt izteiksmīgi?

. Stāsti!
! Priecājies! Lūdz! Aicini! Novēli!
? Jautā!

8. Vēro un nosauc mācību stundas! Kas par tām liecina?

1.

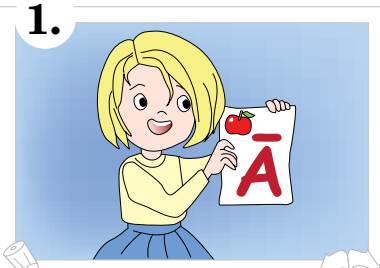

2.

3.

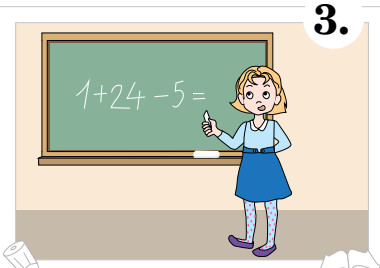

4.

5.

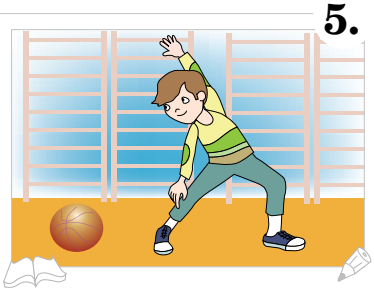

6.

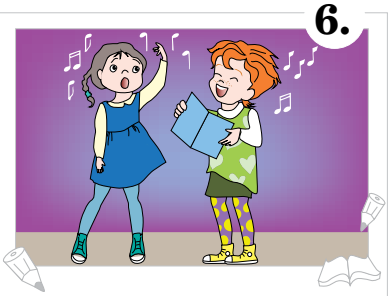

7.

8.

A Latviešu valoda – latviešu valodas stunda

B Dabaszinības – dabaszinību stunda

C Krievu valoda – krievu valodas stunda

D Matemātika – matemātikas stunda

E Sports – sporta stunda

F Sociālās zinības – sociālo zinību stunda

G Mūzika – mūzikas stunda

H Vizuālā māksla – vizuālās mākslas stunda

Ee Ēē

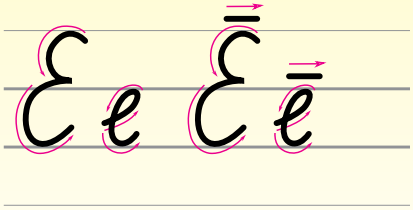

9. Lasi un atbildi uz jautājumiem!

Martai patīk (*ko darīt?*)
Paulai patīk (*ko darīt?*)
Robertam patīk (*ko darīt?*)
Oto patīk (*ko darīt?*)

Marta ir priecīga. Nupat beidzās vizuālās mākslas stunda. Martai ļoti patīk zīmēt, krāsot, līmēt. Draudzenei Paulai gan nepatīk zīmēt. Meitenei patīk sports. Viņai patīk lēkt, skriet, vingrot, spēlēt futbolu.

Pretī nāk Roberts un Oto. Marta Robertam jautā: „Robert, kura stunda tev patīk vislabāk?"

Roberts: „Sociālās zinības."

Marta: „Kāpēc?"

Roberts: „Man patīk sarunāties."

Marta: „Par ko?"

Roberts: „Par dzīvi."

Marta gan īsti nesaprot Roberta atbildi. Par dzīvi jau var runāt arī starpbrīdī.

„Bet man patīk latviešu valoda," saka Oto. „Patīk lasīt un rakstīt."

„Labi. Nākamā ir latviešu valodas stunda."

- Kuras stundas patīk katram no draugiem?
- Ko draugiem patīk stundās darīt?
- Kuras stundas patīk tev?
- Ko tev patīk darīt stundās?

Teikumos cilvēki izsaka savas domas. Teikumus veido vārdi. Teikumu sāk rakstīt ar lielo burtu un beigās liek pieturzīmes:
punktu - **.**
izsaukuma zīmi - **!**
jautājuma zīmi -**?**

- Sakārto vārdus teikumos pareizā secībā! Lasi! Raksti!

beigās liek pieturzīmi. Teikuma
vārdiem Veido no visiem teikumu!
Keitai veido Meinarts. apsveikumu
dzied Meitenes dziesmas. latviešu

10. Nosauc visas nedēļas dienas pēc kārtas!

Pirmā diena ir pirmdiena.
Otrā diena ir otrdiena.
Trešā diena ir … .
Svētdiena ir nedēļas ... diena.

11. Iepazīsties ar Paulas stundu sarakstu!

STUNDU SARAKSTS

Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena
Latviešu valoda	Latviešu valoda	Matemātika
Matemātika	Sociālās zinības	Dabaszinības
Vizuālā māksla	Datorika	Dabaszinības
Vizuālā māksla	Matemātika	Sports
Sports	Krievu valoda	Latviešu valoda

Ceturtdiena	Piektdiena	Sestdiena
Latviešu valoda	Matemātika	
Angļu valoda	Mūzika	
Dizains un tehnoloģijas	Latviešu valoda	
Mūzika	Sociālās zinības	
	Angļu valoda	

Oo

Oo

- Izrunā pareizi vārdus teikumos!

Olitas somā jāņoga un rozā poga.
Oskars sapņo par spokiem un mošķiem.

Nolasi Paulas stundu sarakstu pirmdienai, trešdienai un piektdienai! Atbildi uz jautājumiem!

- Kurā dienā Paulai ir vismazāk stundu?
- Kurās dienās Paulai nav stundu?
- Kurās dienās Paulai ir sports? Kurās dienās viņai ir mūzikas stundas?
- Kura mācību diena Paulas stundu sarakstā tev ļoti patīk vai nepatīk? Pasaki, kāpēc!

es – man
tu – tev
viņš – viņam
viņa –viņai
viņi – viņiem
viņas –viņām

12. Lasi! Stāsti un atbildi uz jautājumiem!

- Kuras mācību stundas tev ir pirmdien, otrdien, trešdien, ceturtdien un piektdien?
- Kura stunda vai stundas tev patīk vislabāk? Kāpēc?
- Pajautājiet cits citam, kura stunda patīk vislabāk! Pajautā vismaz trijiem klasesbiedriem!
- Pajautā klasesbiedram, kura stunda vislabāk patīk viņa draugam!

Man vislabāk patīk …, jo … .
Man vislabāk patīk …, tāpēc ka … .
Man vislabāk patīk …, bet kura stunda tev patīk?
Manam draugam / manai draudzenei vislabāk patīk … .
Viņam / viņai vislabāk patīk … .

- Klausies, kā šos vārdus lasa skolotājs, un atkārto!

ola	torte	auto
soma	šorti	ome
skola	sports	makaroni
roka	omlete	dators
spoks	konfekte	opis

13. Pastāsti, ko dara bērni!

Viņi …

raksta

lasa

sarunājas
jautā un atbild

klausās

dzied

krāso

zīmē

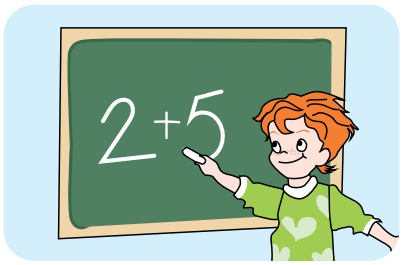

rēķina

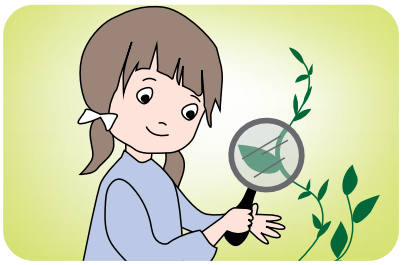

pēta

skrien

vingro

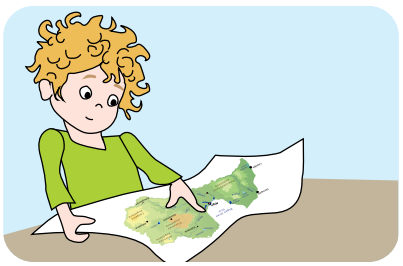

meklē

Nosauc vārdos patskaņus un divskaņus!

Aa, Āā, Ee, Ēē, Ii, Īī, Oo, Uu, Ūū ir patskaņi. Patskaņi ir skaņas, kuras izrunāt ir viegli, jo gaisa plūsmai mutē nav šķēršļu. Latviešu valodā ir īsi un gari patskaņi.

Ai, au, ui, ie, ei, o ir divskaņi. Divskaņi ir divu patskaņu apvienojums. Tos izrunā vienā elpas vilcienā.

14. Pastāsti, ko tu dari latviešu valodas, matemātikas, mūzikas, vizuālās mākslas, dabaszinību, sociālo zinību un sporta stundās! Pastāsti, ko mācību stundās dara tavs draugs vai draudzene!

P a r a u g s.

Latviešu valodā es rakstu.
Latviešu valodā mans draugs **raksta**.
Matemātikā es rēķinu.
Matemātikā mans draugs **rēķina**.

rakstu – raksta,
lasu – lasa,
sarunājos – sarunājas,
jautāju – jautā.
atbildu – atbild,
klausos – klausās,
dziedu – dzied,
krāsoju – krāso,
zīmēju – zīmē,
rēķinu – rēķina,
pētu – pēta,
skrienu – skrien,
vingroju – vingro,
meklēju – meklē

15. Sarunājies! Izmanto paraugu!

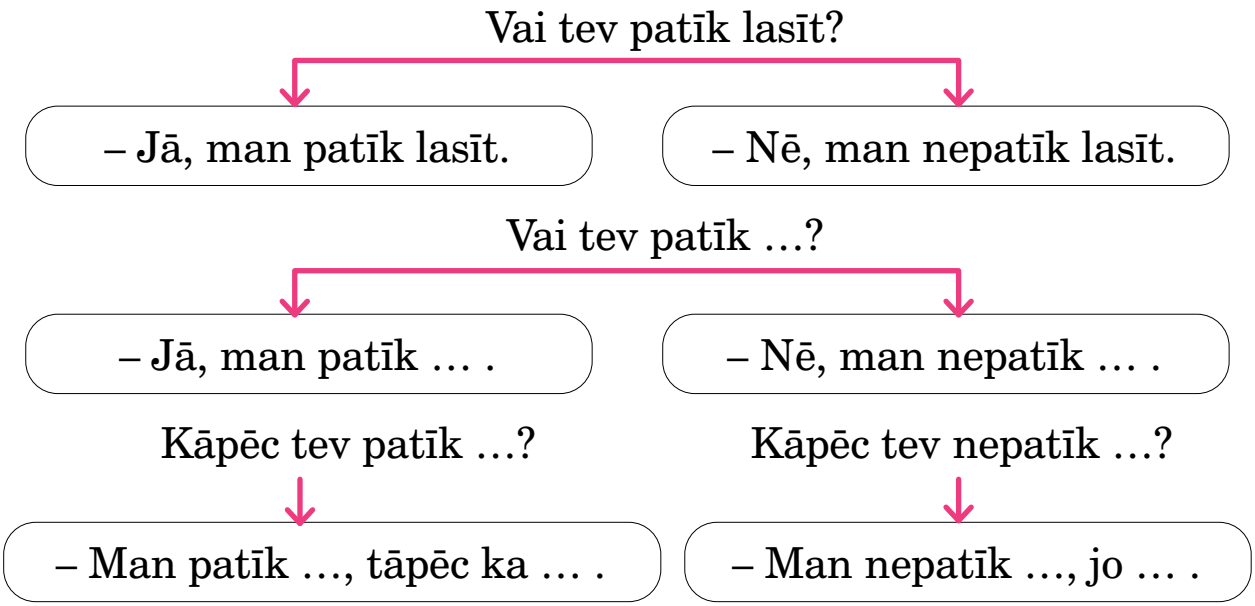

- Ieraksti burtnīcā visus patskaņus: **Aa**, **Āā**, **Ee**, **Ēē**, **Ii**, **Īī**, **Oo**, **Uu**, **Ūū**!
- Par kura burta pierakstu tu vari sevi paslavēt?
- Kuru burtu tev vēl jāmācās rakstīt glīti? Kas šī burta rakstībā tev vēl neizdodas?

2.3. Ko es zinu? Ko es protu?

1. Lasi spēles noteikumus un spēlē vārdu spēli!

1. Ripini divus metamos kauliņus! Viens nosaka horizontālo līniju, otrs nosaka vertikālo līniju.
2. Apskati punktu skaitu uz kauliņiem – gan horizontāli, gan vertikāli!
3. Atrodi, nosauc vārdu un saņem vienu punktu!
4. Uzvar dalībnieks ar lielāko punktu skaitu.

3. GRIBU VISU ZINĀT...

Jāzeps Osmanis

KĀPĒC - TĀPĒC

Kāpēc? Kāpēc?
Kur ir tāpēc?
Viegli simtreiz jautāt: kāpēc?
Grūti vienreiz pateikt: tāpēc...
Jāmācās, lai jautāt spētu
Un lai arī atbildētu!
- Kāpēc?
- Tāpēc!

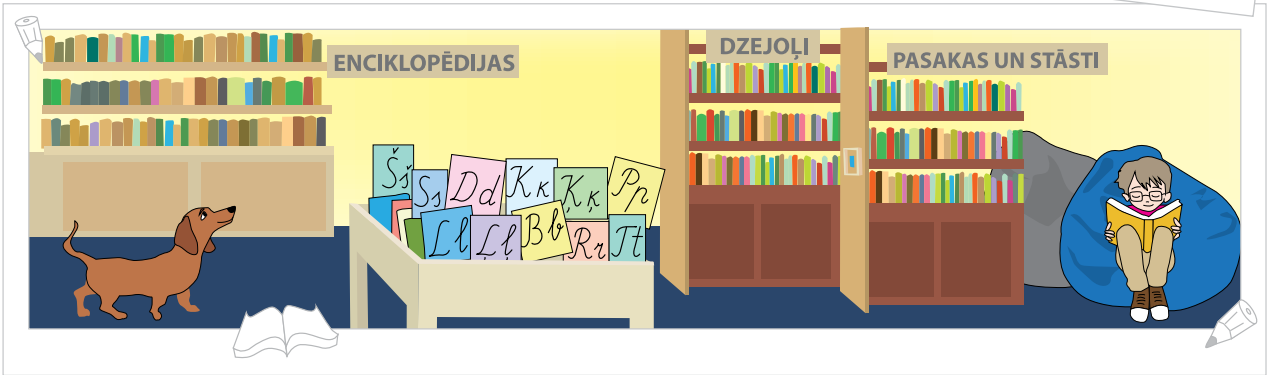

3.1. Kāpēc rudenī krīt lapas un ziemā sniegs?

1. Lasi! Klausies un rādi!

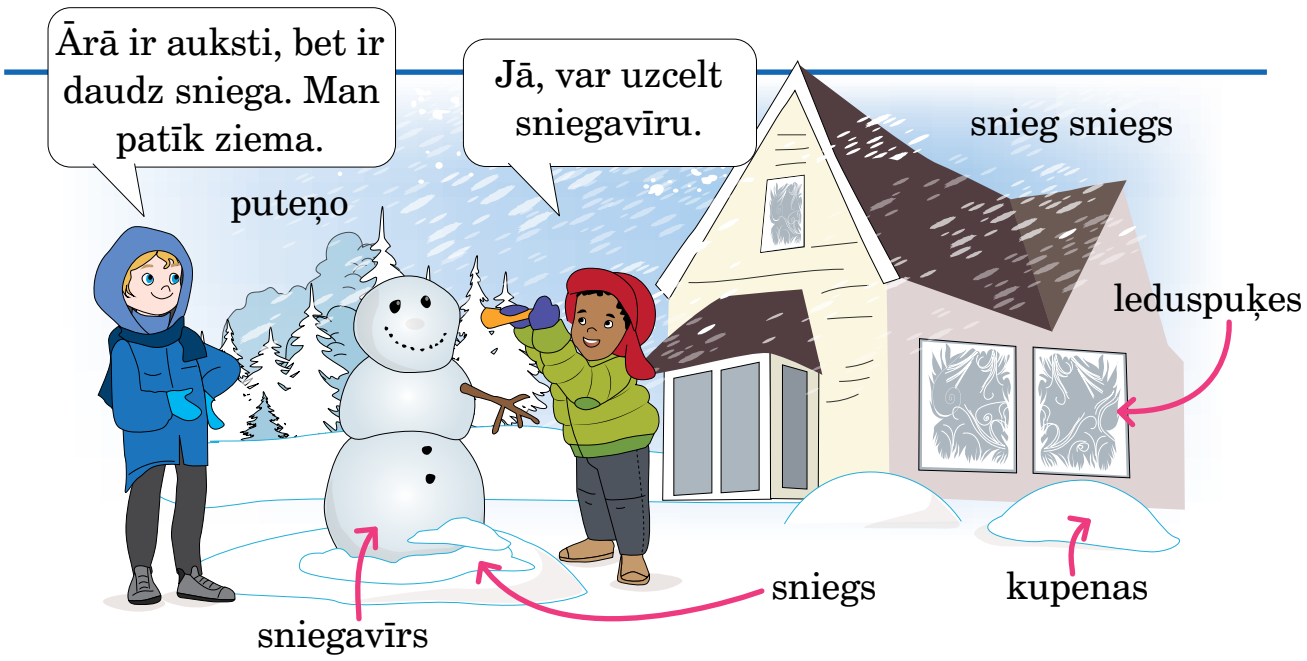

Ll Ļļ

Ll Ļļ

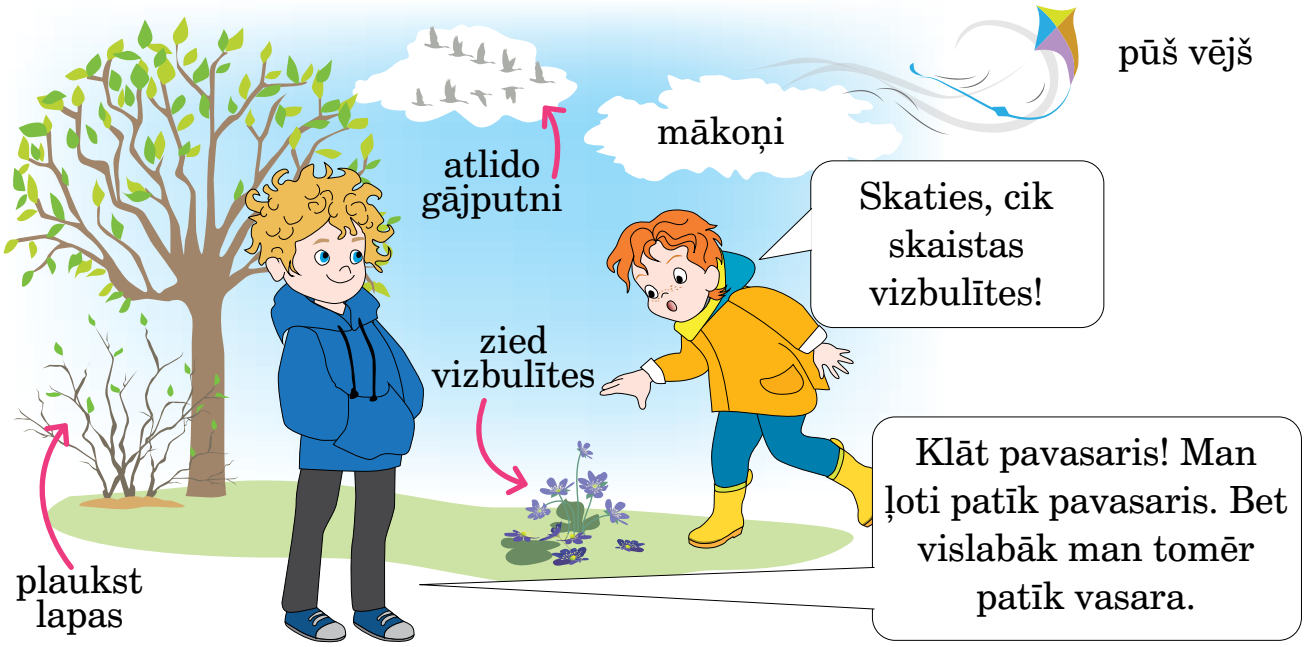

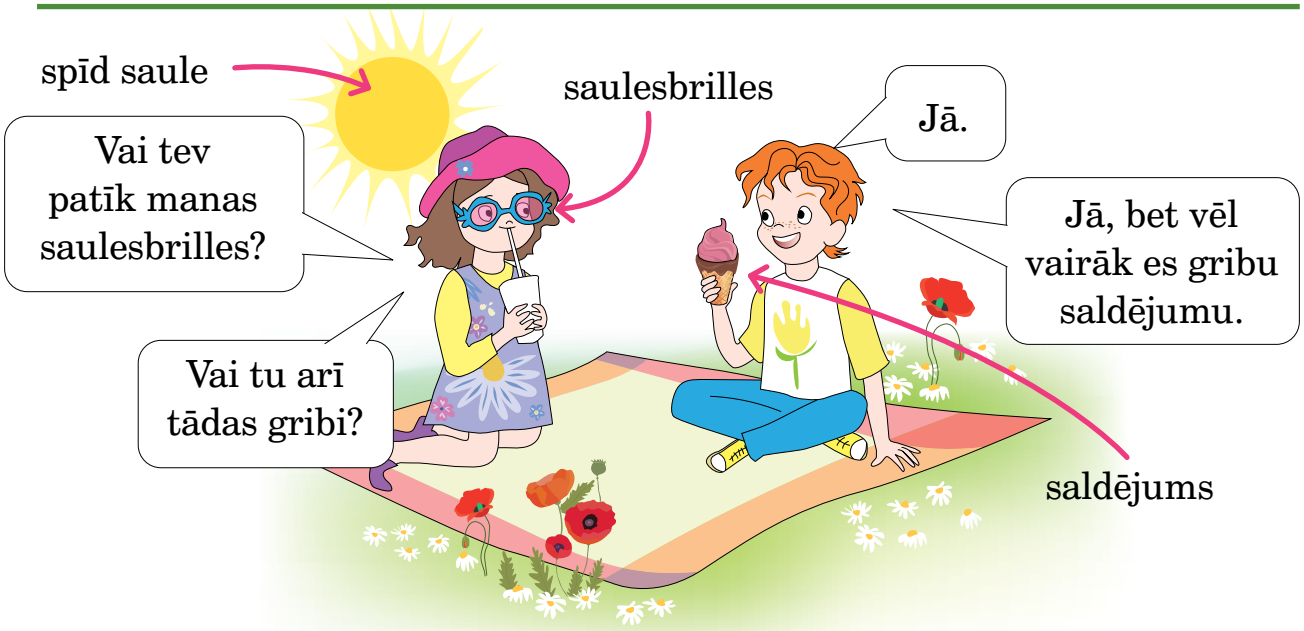

Nosauc gadalaikus! Stāsti, kas patīk katram no bērniem!

- Kurš gadalaiks patīk tavai mammai, tētim, brālim, māsai? Pajautā viņiem un pastāsti klasesbiedriem!

- Lasi bērnu sarunu! Nosauc burtu, kurš ir pazudis!

Oto: „ _īst _ietus. Gar_aicīgi.”
Marta: „Spē_ēsim spē_i!”
Paula: „_oti _abi!”
Roberts: „_abprāt!”

Kas?	**Kam?**
Mart**a**	Mart**ai**
Paul**a**	Paul**ai**
Robert**s**	Robert**am**
Ot**o**	Ot**o**
mamm**a**	mamm**ai**
tēt**is**	tēt**im**
klasesbiedr**i**	klasesbiedr**iem**

2. Apskati attēlu! Lasi un papildini teikumus!

līt	priecīgi	skaistas	pelēka

Ir … rudens diena. Paula un Oto ir parkā. Viņi ir … . Koku lapas ir tik …!

Pēkšņi sāk … . Zēns samērcē kājas.

• Ko tu ieteiktu Oto?

• Pasaki, cik burtu ir vārdos *lietains, klusa, sniegs, mierīga, slidens, auksts*!

• Lasi vārdus, kuros ir divskaņi!

3. Apskati attēlus! Nosauc attēlam atbilstošas darbības!

Ziemā | Pavasarī | Vasarā | Rudenī

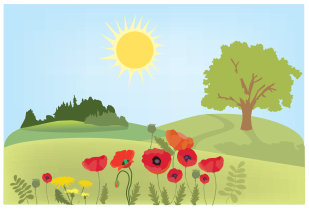

ir ledus	ir auksti	zied puķes	pūš vējš	putni aizlido
krīt lapas	ir peļķes	ir kupenas	putni atlido	snieg sniegs
ir karsti	līst lietus	spīd saule	plaukst lapas	

Izdomā un stāsti savu stāstu par vienu no gadalaikiem!

P a r a u g s. Ziemā snieg sniegs.

Kas? Kad?
ziem**a** – ziem**ā**
rudens – rudenī
vasar**a** – vasar**ā**
pavasar**is** – pavasarī

4. Sauciet vārdus, kuros ir skaņa *l* vai *ļ*! Kurš nosauca visvairāk?

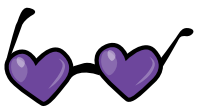

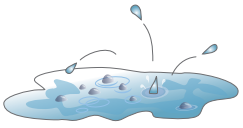

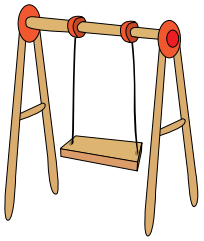

Lasi un spēlē!

Marta: „*Lādēsim lidmašīnās* vārdus, kuri sākas ar L vai Ļ!”
Oto: „Es sākšu. Liepāja!”
Paula: „Leduspuķes!”
Roberts: „Lācis!”

5. Lasi dzejoli!

lodā – lien vairākas reizes un dažādos virzienos

sprīdis – attālums starp izstieptu īkšķi un rādītājpirkstu

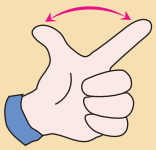

LIETUSTĀRPS

Evija Gulbe

Piliens pēc piliena –
skat, kas tur lodā!
Lietustārps slapjš
ielīdis logā.

Tas domā ik brīdi:
„Kaut lītu! Kaut lītu!"
Tad varētu varētu paaugties
vēl kādu sprīdi.

„Gribētu būt visgarākais es
lietustārps uz šīs palodzes!"

- Par kuru gadalaiku ir dzejolis? Kāpēc tu tā domā?
- Saskaiti, cik vārdu dzejolī ir ar burtu L!
- Izlasi visīsāko un visgarāko vārdu ar burtu L!
- Izlasi tos vārdus ar burtu L, kuros ir divskaņi un garie patskaņi!
- Kurš no vārdiem lietustārpam vislabāk piestāv?

  Alnis, Tālis, Ainis, Emīls, Romāns, Laimiņš

- Uzrunā lietustārpu vārdā, ko iepriekš esi izvēlējies!

6. Kā tu uzrunāsi Robertu un Oto? Kā uzrunāsi savas klases zēnus un meitenes?

Kā uzrunāt zēnus?
Tālis – Tāli!
Ainis – Aini!
Emīls – Emīl!
Romāns – Romān!
Laimiņš – Laimiņ!

Kā uzrunāt meitenes?
Krista – Krista!
Zane – Zane!

- Raksti teikumu par lietustārpu pēc parauga!

Alni! Lien lēni!

Lai māmiņa liela!

7. Klausies, ko lasa Marta! Domā līdzi!

- Kā tu domā, par kuru burtu ir šis dzejolis?

8. Veido teikumus! Pieraksti divus teikumus pēc izvēles!

Pīle ir pilī.

Pārbaudi, kā esi uzrakstījis teikumus!

- Vai teikumā pirmais vārds rakstīts ar lielo burtu?
- Vai teikuma beigās ir pieturzīme?
- Vai teikumā visus vārdus esi atdalījis vienu no otra?
- Vai vārdos ir vajadzīgās garumzīmes?

Kas?	**Kur?**
pīl**e**	mann**ā**
pup**a**	ol**ā**
pel**e**	pann**ā**
pienen**e**	al**ā**
pūpol**i**	pil**ī**
palm**a**	iel**ā**

Pp Pp

9. Lasi! Papildini tekstu ar vārdiem *kapuce, saulains, piektdienas, gumijas, dosies, ziņas*!

Kur var uzzināt laika prognozi?

Paula kopā ar vecākiem svētdien ... pārgājienā. Visu nedēļu līst, bet pārgājienu ģimene neatceļ. Jau ... vakarā Paula sakārto mugursomu un saliek tajā visu vajadzīgo: siltas drēbes, šalli, lietusmēteli, ... zābakus. Varbūt arī lietussargu? Nē, lietusmētelim ir ... . Būs labi. Un vēl jau nevar zināt, kāds būs laiks. Varbūt silts un ... .

Noteikti vakarā jāpaklausās laika ... .

Laika apstākļu raksturošanai izmanto vārdus ar pretēju nozīmi!

karsts ≠ auksts

saulains ≠ nomācies

silts ≠ vēss

skaidrs ≠ mākoņains

lietains ≠ bez nokrišņiem

Dabas parādību raksturošanai izmanto vārdus ar vienādu nozīmi!

Vakar	**Šodien**	**Rīt**
bija	ir	būs
devās	dodas	dosies
gāja	iet	ies

saule = saulains laiks

lietus = lietains laiks

vējš = vējains laiks

mākoņi = mākoņains laiks

Bb

Bb

Aplūko karti! Pastāsti par laika apstākļiem dažādās Latvijas pilsētās! Atbildē izmanto vārdus ar vienādu un pretēju nozīmi!

10. Atbildi uz jautājumiem! Pastāsti par laika apstākļiem tavā dzīvesvietā! Salīdzini tos!

- Kāds vakar bija laiks? – Vakar bija _____ laiks.
- Kāds laiks ir šodien? – Šodien _____ laiks.
- Kāds rīt _____laiks? – Rīt _____ laiks.

11. Veido sarunu!

Uz kurieni tu dosies rīt? – Es rīt došos uz … .
Kur tu biji vakar? – Es vakar biju … .
Kur tu būsi vakarā? – Es vakarā būšu … .
Uz kurieni tu gāji no rīta? – Es no rīta gāju … .
Kurp tu ej katru pirmdienu? – Katru pirmdienu es … .
Kurp tu dodies trešdienās? – Es dodos … .

- Apskati attēlus! Pastāsti, ko tu ņem līdzi pārgājienā!

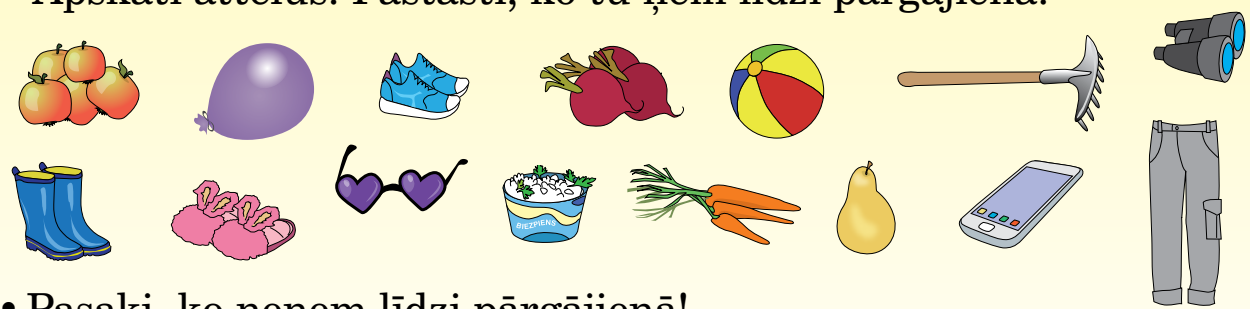

- Pasaki, ko neņem līdzi pārgājienā!

12. Pasaki, ko pārgājienā ņem Paula, Oto, Roberts un Marta! Ievēro, katrā „Burtu mājiņā" dzīvo vārds ar burtu B!

Marta ņem līdzi													
Paula ņem līdzi													
Roberts ņem līdzi													
Oto ņem līdzi													

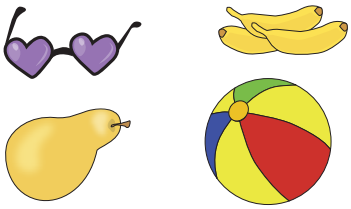

13. Lasi un papildini teikumus!

lietus + -ains = **liet**ains
saule + -ains = **saul**ains
sniegs + -ains = **snieg**ains

Šodien visu dienu līst un nav saules. Laiks ir .
Vakarā pūtīs stiprs vējš un būs mākoņi.
Laiks būs un .
Rīt spīdēs saule. Laiks būs .

14. Veido teikumus! Izmanto tabulu!

Kad?	Kāds? Kāda?	Kas?
šodien ziemā vakar vasarā rīt rudenī	silts / silta auksts / auksta vēss / vēsa karsts / karsta saulains / saulaina mākoņains / mākoņaina	laiks diena vakars rīts

P a r a u g s. Šodien ir vēss vakars.
Ziemā būs auksts laiks. Vakar … .

Ss Šš

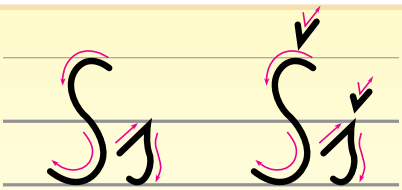

• Kam vēl līdzinās burti?

15. Vēro! Salīdzini laika apstākļus! Stāsti!

Rīga	Rēzekne	Madona	Daugavpils
+20	+22	+18	+25

silts laiks
aukstsrudens
gluds ledus
vēsa diena
spoža saule

aukstsaukstāks
siltssiltāks
karstskarstāks
vēssvēsāks

16. Lasi! Klausies! Ko Marta atbildēs Oto?

Oto, šodien būs saulaina diena!

Ļoti labi, jo vakar bija lietus. Es saliju.

Marta, kā tu zini, kāds laiks būs šodien?

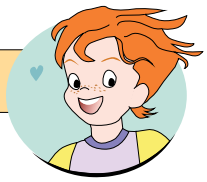

Es klausos laika prognozi.

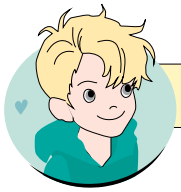

Interesanti, kāds rīt būs laiks?

Varam izpētīt laika prognozi rītdienai.

Kur to var izpētīt?

…

17. Izpēti laika prognozi rītdienai un brīvdienām! Meklē informāciju tīmeklī! Pastāsti, kāds laiks būs rīt un brīvdienās!

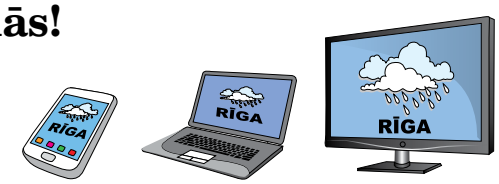

Vārda daļu, ko izrunā vienā mutes atvērienā, sauc par zilbi.
Katrā zilbē ir viens patskanis vai viens divskanis. Zilbju skaits vārdā ir vienāds ar patskaņu vai divskaņu skaitu vārdā.

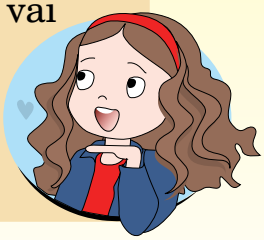

- Lasi ātrrunu! Sākumā lasi lēni, pēc tam lasi ātrāk un ļoti ātri!
- Izdomā kustības ātrrunai! Skaiti un rādi!

Šo – ko – šo – ko – lā – lā,
Šo – ko – šo – ko – de – de,
Šo – ko – lā, šo – ko – dē,
Šo – ko – lā – de.

3.2. Kas notiek bibliotēkā?

1. Lasi un klausies! Rādi!

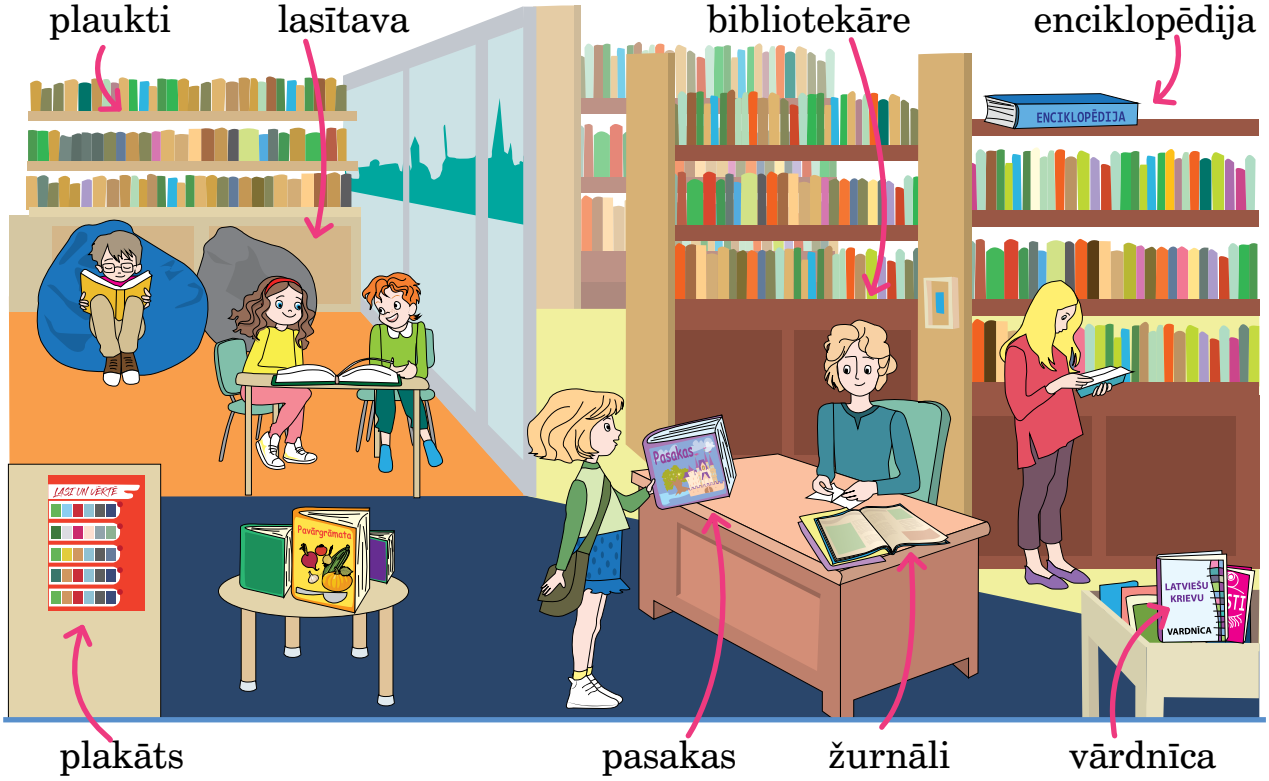

2. Lasi! Atbildi uz jautājumiem!

Skolā ir bibliotēka. Tur ir daudz grāmatu. Plauktos ir pasakas, stāsti, grāmatas par dabu, enciklopēdijas, dzejoļu grāmatas un dažādas vārdnīcas. Bibliotēkā cilvēki ņem grāmatas, nes tās līdzi uz mājām, lasa un nes atpakaļ. Bibliotēkā ir lasītava. Lasītavā lasa grāmatas.

- Kas ir bibliotēka?
- Ko dara bibliotēkā?
- Kas iet uz bibliotēku?
- Kas ir bibliotēkā?

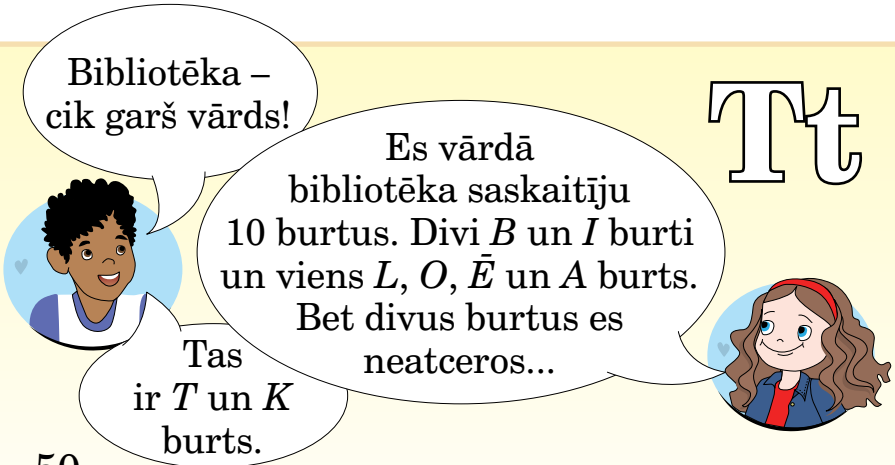
Bibliotēka – cik garš vārds!
Es vārdā bibliotēka saskaitīju 10 burtus. Divi *B* un *I* burti un viens *L*, *O*, *Ē* un *A* burts. Bet divus burtus es neatceros...
Tas ir *T* un *K* burts.

Tt

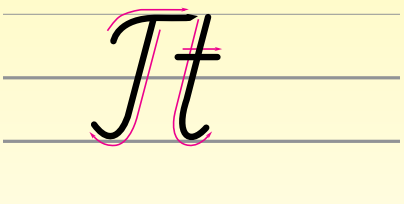

3. Lasi informāciju! Atbildi uz jautājumiem!

BIBLIOTĒKA

DARBA LAIKS

Pirmdiena
Otrdiena
Trešdiena
Ceturtdiena
Piektdiena — **9.00 - 17.00**
Sestdiena
Svētdiena — **brīvdiena**

- Kurās dienās bibliotēka ir atvērta?
- Kāds ir bibliotēkas darba laiks?
- Kurās dienās bibliotēka ir slēgta?

4. Lasi! Papildini teikumus! Stāsti!

Bērni katru darba dienu iet uz skolu. Marta otrdien un ceturtdien iet uz mūzikas skolu. Sestdien Paula brauc pie savas vecmāmiņas. Oto pirmdien un piektdien iet uz treniņu. Roberts trešdien iet uz bibliotēku pēc jaunas grāmatas, bet svētdien kopā ar vecākiem iet uz kino.

Kas?... kad?... iet uz treniņu.
Kas?... kad?... iet uz mūzikas skolu.
Kas?... kad?... iet uz kino.
Kas?... kad?... brauc pie vecmāmiņas.
Kas?... kad?... iet uz bibliotēku.

Kas?	**Kad?**
pirmdien**a**	pirmdien
otrdien**a**	otrdien
trešdien**a**	trešdien
ceturtdien**a**	ceturtdien
piektdien**a**	piektdien
sestdien**a**	sestdien
svētdien**a**	svētdien

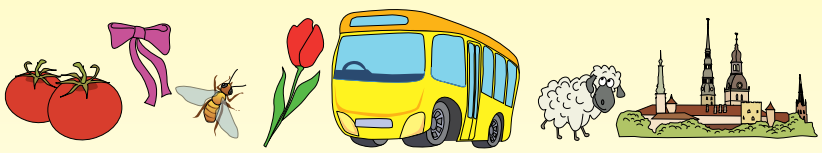

pe tul, te bi, ta ai, te ban, ti mā to, to buss au, pil ta sē

- Sakārto zilbes, tad izlasīsi, kurus vārdus zina Roberts. Pieraksti tos!

5. Lasi! Klausies!

Ejam, es jums kaut ko parādīšu!

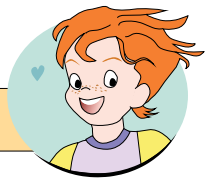

Uz kurieni?

Uz bibliotēku! Tur ir interesanti!

Robert, kādas grāmatas tu lasi?

Man patīk lasīt stāstus. Bet ko lasa tava māsa?

Mana māsa lasa bērnu dzejoļus.

Man nepatīk lasīt dzejoļus. Man patīk lasīt pasakas.

Man arī patīk lasīt pasakas, bet patīk arī enciklopēdijas par dzīvniekiem.

Man patīk lasīt enciklopēdijas par transportu.

Vai šajā enciklopēdijā var uzzināt par vissenāko mašīnu?

Protams!

Atbildi uz jautājumiem!

- Kādas grāmatas patīk lasīt Martai, Oto, Robertam, Paulai?
- Kādas grāmatas patīk lasīt tev?

Turpini sarunu pārī!

Man patīk lasīt pasakas.
Un ko lasi tu? – Man patīk … .

Dd

Dd

6. Lasi! Atbildi uz jautājumiem!

Pirms vairākiem gadsimtiem cilvēki izgudroja pirmo automobili. Tas ļoti atšķīrās no mūsdienu mašīnām. Tas bija aprīkots ar motoru, bet tam bija tikai trīs riteņi. Pirmajai mašīnai nebija jumta un durvju. Arī stūres forma nebija apaļa. Vissenākā mašīna brauca lēni, bet spēja izturēt pirmo 106 kilometrus garo ceļojumu. Šo unikālo automobili var apskatīt Rīgas Motormuzejā.

- Kad izgudroja pirmo automašīnu?
- Pastāsti, kāda bija pirmā automašīna!
- Vai tā varēja nobraukt 100 kilometrus garu ceļu?
- Pastāsti par mūsdienu mašīnām!

unikāls – vienīgais, neatkārtojams, īpašs
jauns ≠ sens
liels ≠ mazs
ātrs ≠ lēns
ērts ≠ neērts

7. Lasi!

Roberts: Čau! Ko tu dari?
Paula: Es lasu ābolus.
Roberts: Ābolus? Bet es lasu grāmatu. Šodien izņēmu bibliotēkā.
Paula: Jā, lasīt var grāmatas un ābolus.

- Ko visbiežāk lasi tu?

Kas? Ko?
sēn**es** – sēn**es**
og**as** – og**as**
lap**as** – lap**as**
zīl**es** – zīl**es**
ābol**i** – ābol**us**
bumbier**i** – bumbier**us**
ķirš**i** – ķiršus
grāmat**as** – grāmat**as**
žurnāl**i** – žurnālus
enciklopēdij**as** – enciklopēdij**as**

- *D* ir patskanis vai līdzskanis?
- Ar ko patskaņi atšķiras no līdzskaņiem?

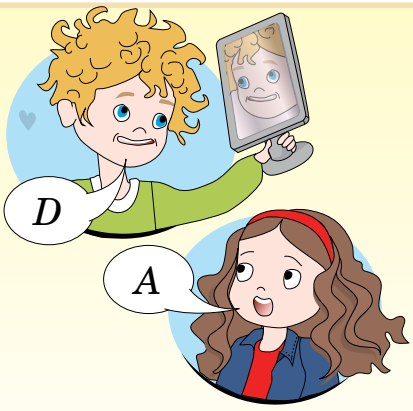

Aa, **Āā**,**Ee**, **Ēē**, **Ii**, **Īī**, **Oo**, **Uu**, **Ūū**
ir patskaņi.
Bb, **Ll**, **Ļļ**, **Mm**, **Nn**, **Ņņ**, **Pp**, **Ss**, **Šš**, **Tt**
ir līdzskaņi.

8. Lasi stāsta fragmentu! Kā tu domā, par ko būs šis stāsts?

Grāmata Benijam

Laukā līst, taču Semai istabā ir silti un omulīgi. Viņa lasa grāmatu. Meitenes mazais suņuks Benijs nelasa. Viņš rausta Semas piedurkni.

– Nē, Benij, – nosaka Sema. – Es nerotaļāšos ar tevi. Es lasu.

– Lasīt ir interesanti! Varbūt arī tev patiktu lasīt? – Sema vaicā. – Nāc, Benij! Aiziesim uz bibliotēku! Izvēlēsimies grāmatu tieši tev!

Sema uzvelk lietusmēteli, un Benijs līksmi luncina asti. Viņš ļoti grib doties laukā kopā ar Semu.

– Klāt esam! – priecīgi izsaucas Sema. Viņi stāv pie lielas ēkas. Sema un Benijs ieiet pa bibliotēkas durvīm. Cik patīkami paslēpties no lietus!

– Atvainojiet, jaunā dāma, suņiem ieeja aizliegta! – uzsauc sieviete aiz letes.

– Bet Benijs grib grāmatu, – Sema lepni pavēsta. – Pats sev!

– Grāmatu sunim? Kāda neparasta doma, – sieviete nobrīnās.

***T* vai *D*? Spēlē!**

raktors, elefons, ienasgrāmata, ators, īģeris,

orte, eguns, elfīns, ārpiņš, aure.

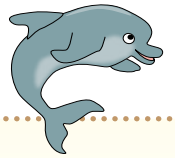

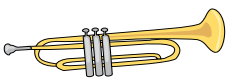

– Un tomēr es nedrīkstu ļaut ievest Beniju bibliotēkā.

– Nu ko, laikam tev būs jāpagaida ārā, – saka Sema, glaudīdama Benija galvu. Sema piesien Beniju pie velosipēdu novietnes.

– Pagaidi te. Es iešu un sameklēšu tev labu grāmatu. Drīz atgriezīšos…

(Pēc J. Kopenas, M. Meijeres „Grāmata Benijam”)

Atbildi uz jautājumiem!

- Kas ir Sema?
- Kas ir Benijs?
- Kurp devās Sema un Benijs?
- Kādi ārā bija laikapstākļi? Kā tu to zini?
- Kāpēc Beniju neielaida bibliotēkā?
- Ko drīkst un ko nedrīkst darīt bibliotēkā?

Bibliotēkā drīkst ... .

Bibliotēkā nedrīkst ... .

lasīt | trokšņot | spēlēties | zīmēt | strādāt ar datoru | vest dzīvniekus | runāt pa telefonu

9. Apskatiet bibliotēkā plakātus! Vērojiet, kāds izskatās plakāts, kāda informācija tajā ir un kas plakātā ir galvenais! Izveidojiet plakātu „Noteikumi bibliotēkas apmeklētājiem”!

- Pirmais spēles dalībnieks saka: „Es redzu kaut ko, kas sākas ar T vai D.”
- Otrais spēles dalībnieks cenšas uzminēt vārdu un saka: „Es domāju, ka tas / tā ir… .”
- Pirmais spēles dalībnieks saka: „Pareizi. Tas / tā ir…” vai „Nav pareizi. Mini vēlreiz!” Dalībnieki mainās lomām, ja vārds ir uzminēts.

10. Rādi un nosauc! Stāsti par Beniju!

Benijam ir galva.
Benijam ir divas ausis.
Benijam ir … .

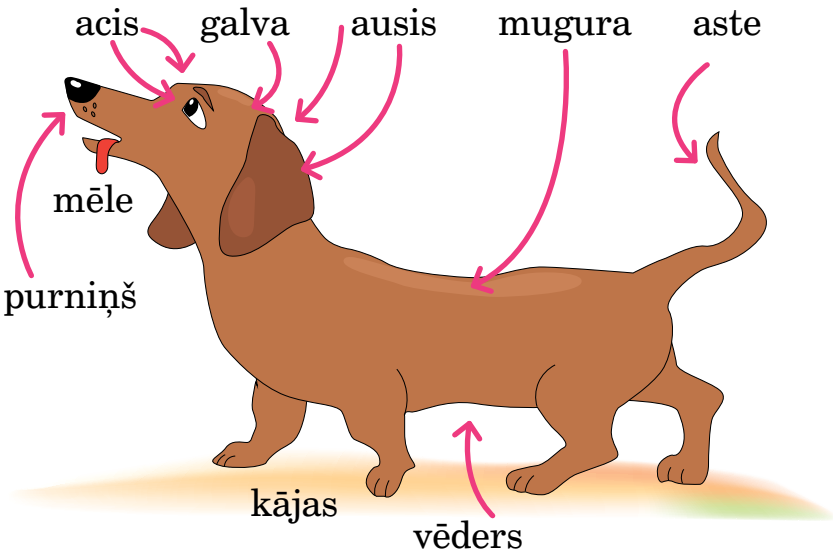

11. Klausies! Lasi! Nosaki, kuram bērnam pieder katrs mājdzīvnieks!

Tas ir mans kaķis. Viņu sauc Muris. Muris ir balts. Murim ir divas ausis, divas acis un četras kājas. Muris ir mīļš.

Tas ir mans papagailis. Viņu sauc Koko. Koko ir ļoti skaists. Viņam ir krāsainas spalvas.

Tas ir mans suns. Viņu sauc Reksis. Reksis ir liels. Viņam ir četras kājas, gara aste un mitrs deguns.

Tas ir mans kāmītis. Viņu sauc Riki. Riki ir maziņš. Viņš ir brūns. Viņam ir maza astīte un divas melnas acis.

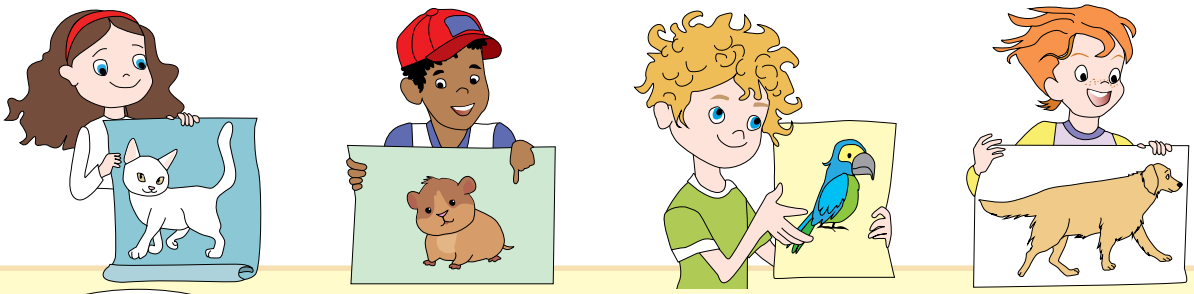

Kk Ķķ *Kk Ķķ*

12. Atmini mīklas! Pasaki, kas tas ir un kuram bērnam tas pieder!

- Viņš ir mīļš. Viņš ir balts. Viņu sauc Muris.
- Viņu sauc Reksis. Viņš ir liels. Viņam ir mitrs deguns.
- Tas ir ļoti skaists. Viņam ir krāsainas spalvas.
- Viņam ir melnas acis. Viņš ir brūns un maziņš.

13. Atbildi uz jautājumiem!

- Vai tev ir mājdzīvnieks?
- Kā sauc tavu suni?
- Kā sauc tavu kaķi?
- Kā sauc tavu …?
- Kāds viņš ir?
- Kā viņš izskatās?
- Kā tu tiki pie sava mājdzīvnieka?

14. Lasi!

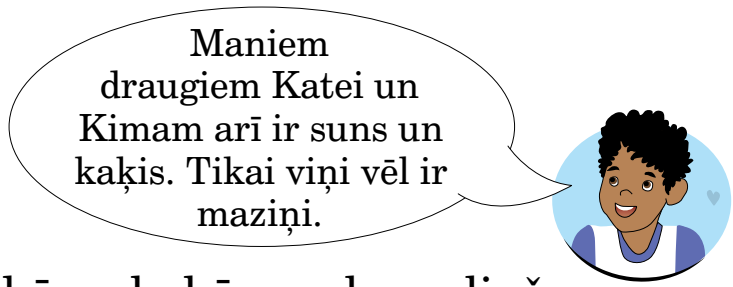

1. Katei kaķēns, kaķēnam kamoliņš.
2. Kimam kucēns, kucēnam kauliņš.
3. Kūleņo kaķēns, kūleņo kucēns.
4. Kaķēns kokā, kucēns krūmā.

(Pēc Laimas Locānes)

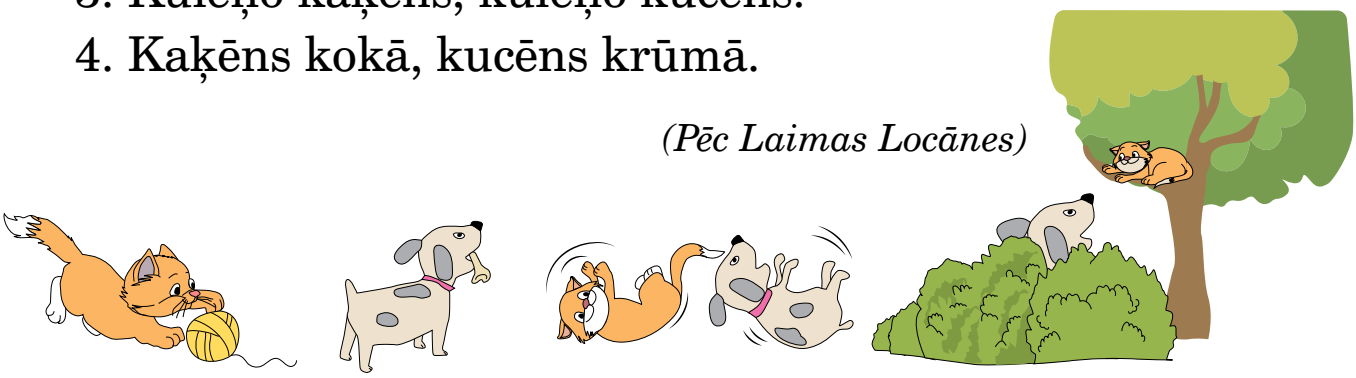

- Raksti burtnīcā! Vienā rindā raksti kaķeņu vārdus, otrā – runču!

BRENDA, RŪDIS, ŠĒRA, MURIS, PIPARS, LORDS, RADA.

15. Lasi!

Tēvs uzdāvināja Annai kaķēnu. Meitene nosauca viņu par Grāfu. Pats kaķēns bija pelēks, kaķēnam bija melnas ķepiņas un balta astīte. Viņam bija arī baltas austiņas, mīļš purniņš un garas ūsas. Acis bija zaļas. Kaķēns dzēra pienu no zilas bļodiņas. Anna uzsēja kaķēnam sarkanu siksniņu. Kaķēns izauga par lielu un skaistu kaķi. Grāfs ķēra peles. Bet kādu rītu Grāfs pazuda…

Veido mīļvārdiņus! Atrodi, kā tas pateikts tekstā!

aste, ausis, purns, ķepas, bļoda, siksna

Atbildi uz jautājumiem!

pele – pelīte
suns – sunītis
kaķis – kaķītis, kaķēns
kāmis – kāmītis
acis – actiņas

- Kurš Annai uzdāvināja kaķēnu?
- Kā meitene nosauca kaķi?
- Kādā krāsā bija Grāfs?
- Kādā krāsā bija kaķēna acis? Kādas bija Grāfa austiņas un astīte?
- Kas notika ar kaķīti?

Izdomā stāstam turpinājumu!

16. Veido sludinājumu! Stāsti, kur var izvietot sludinājumu!

SLUDINĀJUMS

PAZUDA:
VĀRDS:
IZSKATS:

CITAS PAZĪMES:

SAIMNIEKS:
TĀLRUNIS:

Rr

Rr

- Lasi vārdus! Kas tiem kopīgs? Kurš vārds rindā neiederas? Kāpēc?

Ričiņš, runcis, Romeo, Grāfs, Rūsiņš, Rūcītis, Rufo, Renārs

17. Lasi dzejoli!

Anna Rancāne

Melu diena

Klausieties, ko stāstu es!
Ilze melu kurvi nes.

– Kur tie meli, kur ir, kur?
Tikko bija šur, jau tur! –

Ilze kurvī peli nes,
Runcis lasa mellenes.

Kurmis laižas debesīs,
Pele kurmja alā pīkst.

Krancis mazgā Ilzes brunci.
Runcis uzcep pannā tunci.

Runcim violetas ūsas...
Ilzei apskrējusies dūša:
– Runci, pievāc pats to peli,
Man jau apnika tie meli.

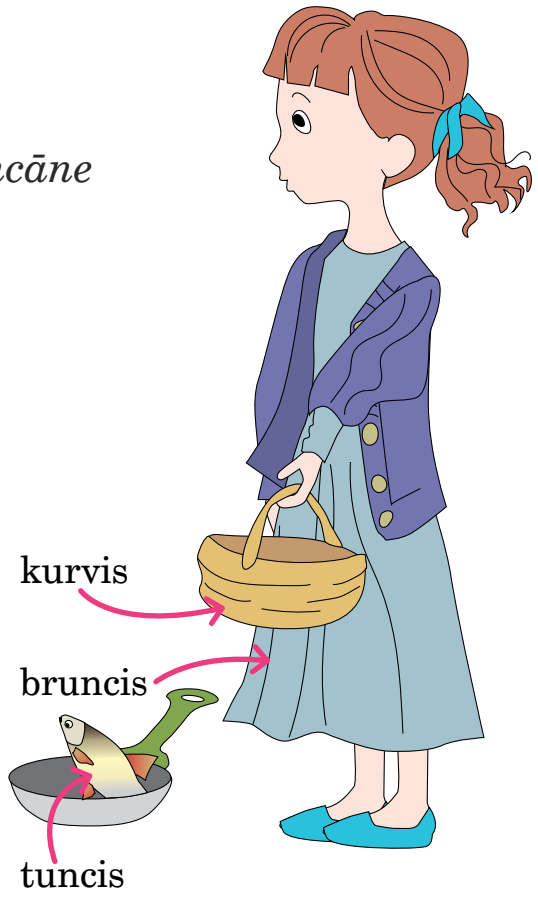

- Meklē dzejolī atskaņas!
- Pasaki, cik rindiņu šajā dzejolī!
- Nosauc vārdus dzejolī ar burtu *R*!
- Izlasi rindu, kurā ir visvairāk *R* burtu!

Dzejolī tekstu raksta rindiņās.
Katru rindiņu sāk ar lielo burtu.
Dzejolī ir atskaņas, *piemēram*,
kur – tur;
kurvi – burvi.

- Izdomā runča vārdu, kas sākas ar burtu *R*!

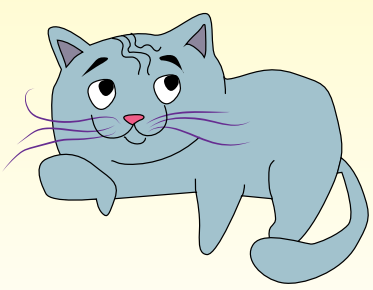

3.3. Ko es zinu? Ko es protu?

Lasi spēles noteikumus un spēlē gadalaiku spēli!

Lieciet spēles kauliņus laukumā „Starts”!

- Sāc spēli! Ripini metamo kauliņu! Apskati punktu skaitu uz kauliņa!
- Sameklē punktu skaitam atbilstošu attēlu spēles laukumā! Liec uz tā spēles kauliņu! Nosauc laukumā attēloto gadalaiku un pastāsti par attēlu! Ja nevari pastāstīt, lūdz palīdzību savam klasesbiedram!
- Ja palīdzi klasesbiedram, savu spēles kauliņu pārliec par vienu laukumu uz priekšu!

Spēli turpina nākamais dalībnieks. Spēlē, kā norādīts iepriekš!

4. SVINAM RUDENĪ...

10. novembrī

Mārtiņdienas tirdziņš

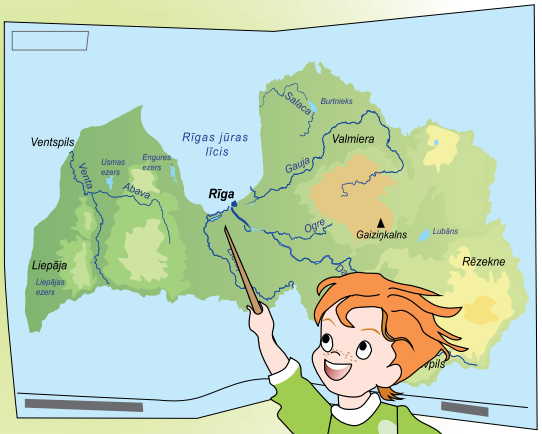

Kas ir Mārtiņdiena?

Ko jūs zināt par Latviju?

4.1. Mārtiņdiena klāt!

1. Klausies un rādi! Stāsti par attēlu!

Gadatirgus

ķirbji gailis ķekatas kliņģeris

maska cepumi maize grūbas pīrādziņi galds

uz galda ir ...

bļodā ir ...

bērniem ir ...

... iet rotaļās

uz ķirbja ...

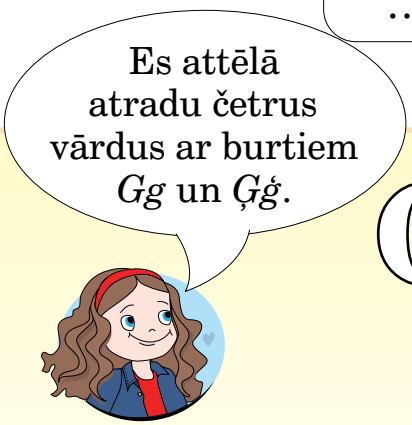

Gg Ģģ

Gg *Ģģ*

• Meklē arī tu! Raksti burtnīcā vārdus, kuros ir burti *Gg* un *Ģģ*!

2. Lasi!

Senos laikos latvieši svinēja astoņus svarīgus svētkus. Tos sauca par gadskārtām. Gadskārtas senos laikos bija kā kalendārs, kas palīdzēja plānot mājas, dārza un lauku darbus.

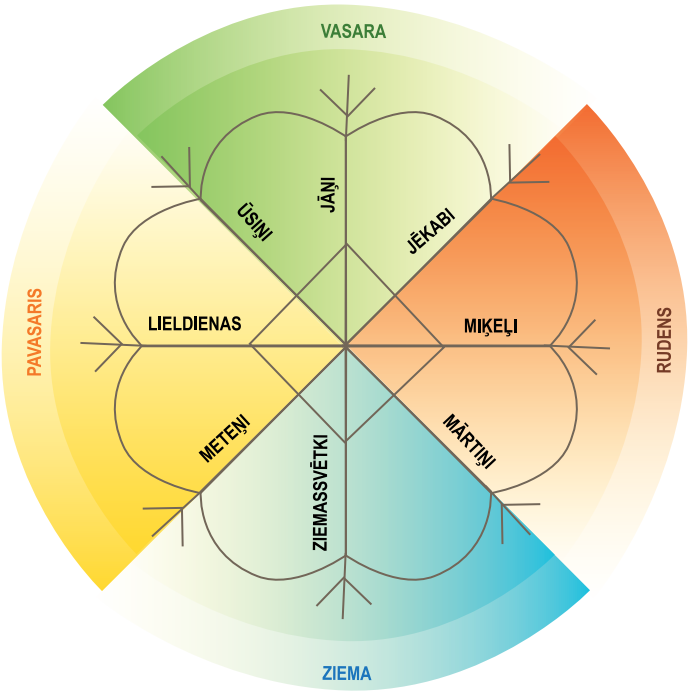

Vēro gada ritējumu zīmējumā un nosauc gadskārtas!

- Ko tu jau zini par Mārtiņiem?
- Ko vari uzzināt no šī zīmējuma?

3. Lasi par Mārtiņdienu!

Mārtiņi jeb Mārtiņdiena ir 10. novembrī. Mārtiņi iezīmē rudens darbu beigas un ziemas sākumu. Senos laikos Mārtiņdiena latviešiem bija svētku diena, jo bija novākta rudens raža.

Cilvēki ticēja, ja Mārtiņdienā visu dienu min mīklas, tad būs laba raža un cilvēki labi dzīvos. Mārtiņdienas simbols ir gailis. Gailis sargā no visa ļaunā.

- Izmanto Roberta *šifra* atslēgu un noslēp arī tu kādu 1. uzdevuma attēla vārdu!

Šifra atslēga:
– patskanis
◯ īsais patskanis
◯̄ garais patskanis
◯◯ divskanis

4. Mini mīklas!

1. Kas dzied bez notīm?
2. Maza, maza sieviņa, simts sagšu mugurā.
3. Kurai galvai matu vietā ir lapas?
4. Sarkans vīriņš, zaļa bārdiņa.
5. Kāja sūnās, galdiņš ārā.
6. Četri brālīši zem viena jumta.
7. Šurpu turpu iet, nekur neaiziet.

5. Lasi! Pabeidz vārdus!

Kas? Kam?
liels suns
lielam sunim
mazs kaķis
mazam kaķim
krāsains gailis
krāsainam gailim

Gailim ir sarkan___ sekste.
Gailim ir dzelten___ knābis.
Gailim ir sarkan___ bārda.
Gailim ir daudzkrāsain___ aste.
Gailim ir krāsain___ spārni.

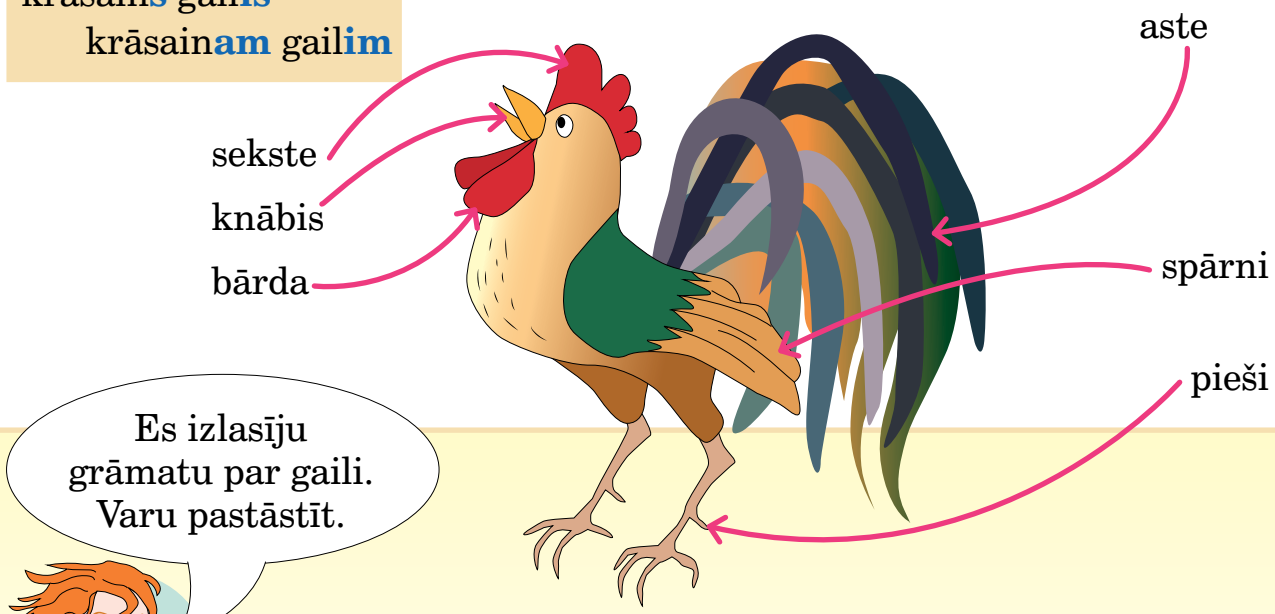

• Raksti burtnīcā!

Tas ir gailis. Viņam ir ..., ...

6. Lasi Paulas stāstījumu! Saliec pareizā secībā burtus izceltajos vārdos!

Gaiļa vārds ir **sāGunr**. Gailim ir **emģine**. Gailis prot spēlēt **rtāuģi**. Gaiļa fotogrāfija ir **tāmagrā**. Gailim garšo **guķir** un **iķgri**. Gailim kaimiņos dzīvo **goņati**. Gailim patīk ceļot ar **iģuk**.

7. Lasi un vēro, kā spēlē bērni!

1. pāris

Kikerigū! Iedod kaut ko garšīgu!

Še tev, gailīt, pīrādziņš.

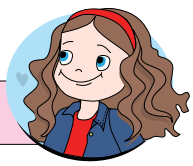

2. pāris

Kikerigū! Iedod kaut ko garšīgu!

Še tev, gailīt, konfekte.

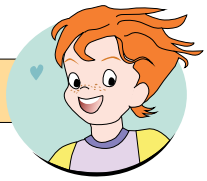

- Pārrunājiet, ko garšīgu var piedāvāt gailītim šajā rotaļā!
- Spēlējiet arī jūs!

8. Atrodi zīmējumos vārdus, kas sākas ar *K* vai *Ķ* un *G* vai *Ģ*! Nosauc tos!

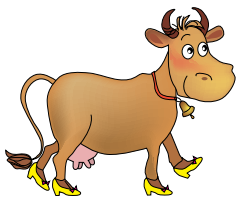

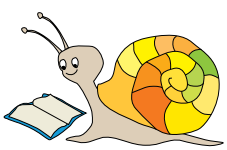

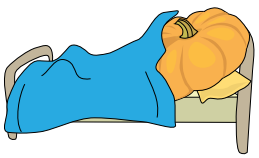

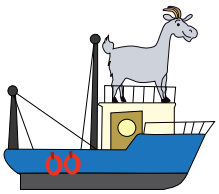

- Kopā ar draugu izdomā vārdus, kuros ir *Kk*, *Ķķ* vai *Gg*, *Ģģ*! Uzzīmē šos vārdus!
- Uzraksti teikumu par savu zīmējumu!

Mēs ar Robertu 8. uzdevumā uzzīmējām jautrus zīmējumus.

9. Vēro attēlu un lasi sarunu!

Skatieties! 10. novembrī būs Mārtiņdienas tirdziņš!

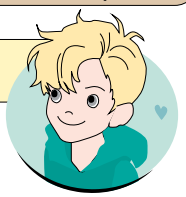
Jā, tur varēs pirkt un pārdot.

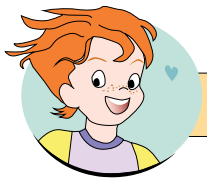
Ko jūs domājat pārdot?

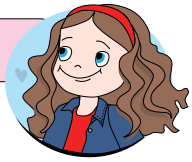
Es zinu. Es pārdošu krelles.

Laba ideja! Es gan nezinu, ko pārdot.

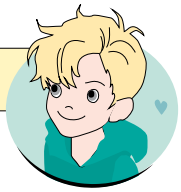
Skolotāja teica, ka var palīdzēt vecāki.

Atbildi uz jautājumiem!

- Kas notiks 10. novembrī?
- Ko pārdos bērni?
- Kas bērniem palīdzēs sagatavot preces?

- Burtu virknē paslēpies viens teikums. Atrodi to, izlasi un raksti burtnīcā!

Tirgūpārdodgardumus.

10. Lasi! Pastāsti par Mārtiņdienas tirgu!

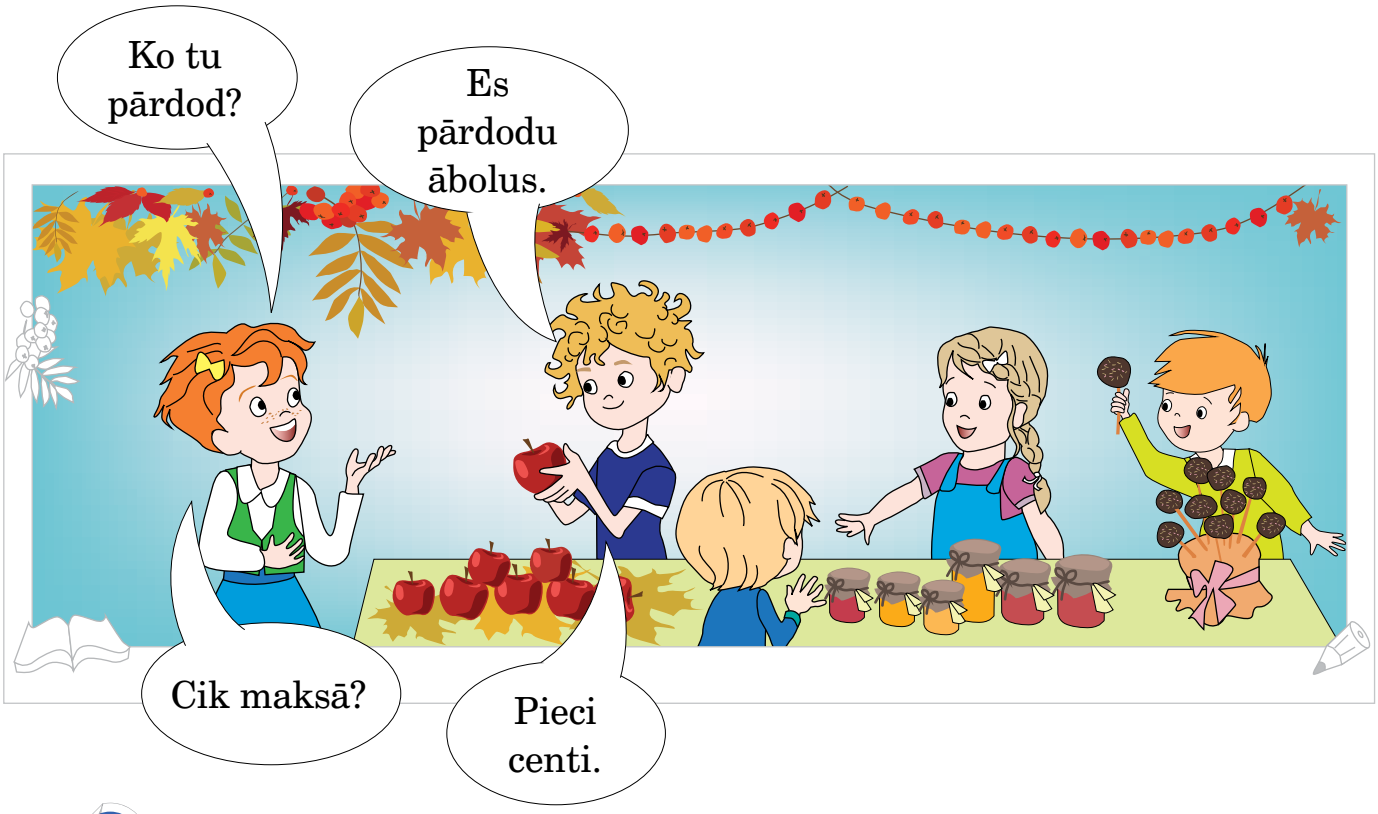

11. Lasi spēles noteikumus un spēlē spēli!

Ko tu pārdod?

1. Vienojieties, kurš būs pircējs, kurš būs pārdevējs!
2. Pircējs ar aizvērtām acīm norāda uz kādu attēlu, ko viņš pirks.
3. Veidojiet sarunu, lai pārdotu un nopirktu preci!

- Kā tu varētu grupēt spēlē izmantotos vārdus?

- Raksti un pabeidz teikumus!

Paula pārdod ... .
Oto pērk ... .
Marta arī grib nopirkt ... .

Pārbaudi, vai uzrakstīji pareizi!

- Vai teikums sākts ar lielo sākumburtu?
- Vai teikuma beigās ir pieturzīme?
- Vai cilvēka vārds rakstīts ar lielo sākumburtu?

12. Gatavojies Mārtiņdienas tirdziņam! Vēro attēlu un lasi sarunas lomās!

- Izveido cenu zīmes savām Mārtiņdienas tirdziņa precēm!

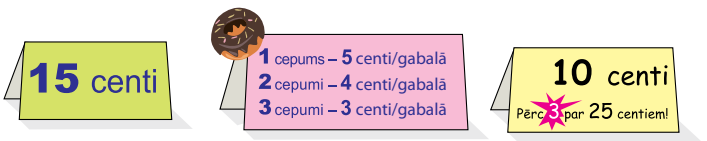

Zz Žž Zz Žž

- Veido jautājumus! Raksti!

pārdod ko Paula

ir sula kāda

13. Vēro! Pastāsti, ko pārdod tirdziņā Martas, Oto, Roberta un Paulas klasesbiedri!

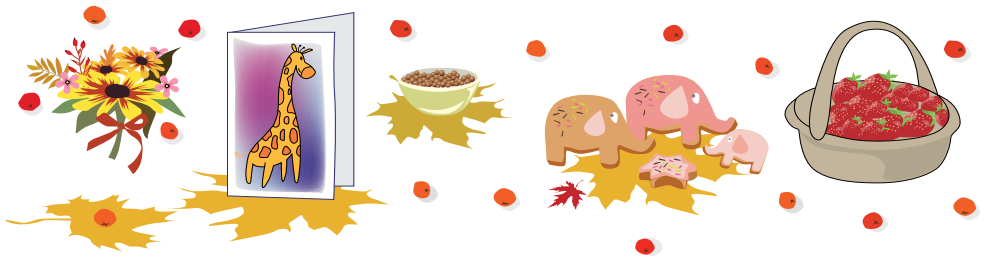

• Lasi un turpini iesākto teikumu!

Bērni tirdziņā pārdod zemenes, … .

• Kas kopīgs šiem vārdiem?

• Nosauc vēl kādas preces, kuru nosaukums sākas ar Z!

14. Sarunājieties! Izmantojiet frāzes un atbildiet uz jautājumiem!

Labdien! Cik maksā āboli? | Vienu eiro. | Cik?

Jā, ļoti! | Vai tie ir saldi? | Lūdzu! Ēdiet uz veselību!

Vienu kilogramu. | Es pirkšu.

15. Lasi dzejoli! *Evija Gulbe*

Tāpat vien dziesmiņa

Zibi, zabi, zun,
Da, da, dā.
Zubi, zabi, zun,
Tra, ta, tā!

Zibi, zabi, zun,
Du, du, dū,
Es tāpat vien
Uz – dzie – du.

Paslavē sevi!

Es lasīju pareizi / ātri / izteiksmīgi / skaļi.
Es centos lasīt pareizi /ātri / izteiksmīgi / skaļi.
Es pamanīju un izlaboju savas kļūdas.
Man bija maz kļūdu.

• Raksti burtnīcā!

dz dž Dz Dž

Dzintra tirdziņā pērk pīrādziņus.
Edžus dzied dziesmas.

4.2. Latvijai dzimšanas diena!

1. Vēro! Rādi! Stāsti!

2. Lasi dzejoli un bērnu sarunu!

Andra Dēliņa

Ko par Latviju pateikt var daudz?

sauja

duna = troksnis

Ko par Latviju pateikt var daudz?
Vieta pie jūras, par mājām ko sauc,
Cilvēku sauja, kas latviski runā
Novados četros un pilsētu dunā.

Cc Čč 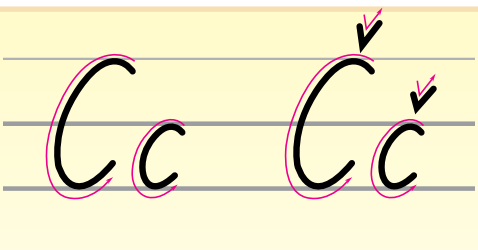

• Noraksti burtnīcā! Izdomā savu teikumu!

Centis Ciemupē cienā ciemiņus ar cepumiem.

Vai tu zini, kā Latvijā ir daudz?

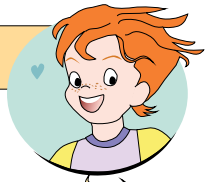

Priecīgu cilvēku.

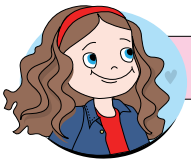

Centīgu bērnu.

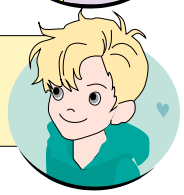

Latvijā ir daudz ciemiņu arī no citām zemēm.

• Pasaki, kā vēl Latvijā ir daudz!

3. Izpēti kartes un stāsti!

• Kuras valstis tu vēl zini?

• Kurās valstīs tu esi bijis / bijusi?

• Kura valsts tev patīk vislabāk? Kāpēc?

• Piedalies burtu C un Č rīkotajā konkursā par Latviju! Lasi teikumus!

Katrā nedēļā ir c ☐ ☐ ☐ ☐ t d ☐ ☐ ☐ ☐.

Mazākā naudas vienība ir c ☐ ☐ ☐ s.

C ☐ ☐ ☐ ☐ i „Selga” ir garšīgi.

Ādažos no kartupeļiem ražo č ☐ ☐ ☐ ☐ s.

4. Iepazīsti Latvijas simbolus! Lasi un rādi!

Latvija ir valsts. Latvijas valstij ir savs **karogs**, **ģerbonis** un **himna** „Dievs, svētī Latviju!”.

Rīga ir Latvijas galvaspilsēta. Rīgā ir **Brīvības piemineklis**.

Latvijas dzimšanas diena ir 18. novembrī.

Latvijas nacionālais putns ir **baltā cielava**.

Latvija ir Baltijas jūras krastā. Baltijas jūrā ir **dzintars**.

Pastāsti!

- Kā izskatās Latvijas karogs?
- Kas attēlots Latvijas ģerbonī?
- Ko cildina Brīvības piemineklis?

5. Iemācies dziedāt Latvijas valsts himnu!

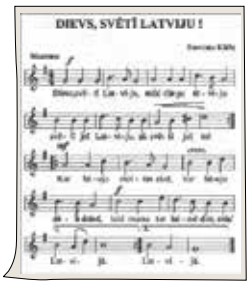

Kārlis Baumanis

Dievs, svētī Latviju!

Dievs, svētī Latviju,
Mūs’ dārgo tēviju,
Svētī jel Latviju,
Ak, svētī jel to!

Kur latvju meitas zied,
Kur latvju dēli dzied,
Laid mums tur laimē diet,
Mūs’ Latvijā!

Vv *Vv*

- Lasi! Izvēlies sešus vārdus un iesaisti tos teikumos par Latviju!

vizbulīte, viļņi, vabole, vainags, Vecrīga, varavīksne, vīnogas, Valmiera, vitamīni

6. Atmini mīklas!

Mīkla – īss jautājums vai uzdevums, kuram jāatmin atbilde.

- Ar „P” es esmu putns, kas peld pa ūdeni. Ar „V” es topu lieta, kas dzelzi pušu griež.

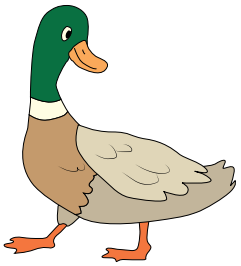

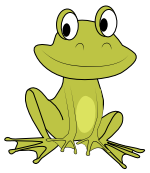

- Lec kā sienāzis, nav sienāzis. Dzīvo ūdenī kā zivs, nav zivs. Kas tā ir?

7. Lasi, kā sacerēt mīklu!

1. Vispirms izdomā mīklas **atmiņējumu**!
   P i e m ē r s. Vitamīni.
2. Tad izdomā, **ko dara** atminējumā minētais priekšmets vai dzīva būtne!
   P i e m ē r s. Vitamīni palīdz būt veselam.
3. Izdomā, **kāds ir** atminējumā minētais priekšmets vai būtne!
   P i e m ē r s. Vitamīni ir garšīgi.
4. Mīkla gatava!
   P i e m ē r s. Tie ir garšīgi un palīdz būt veselam. Kas tie ir?

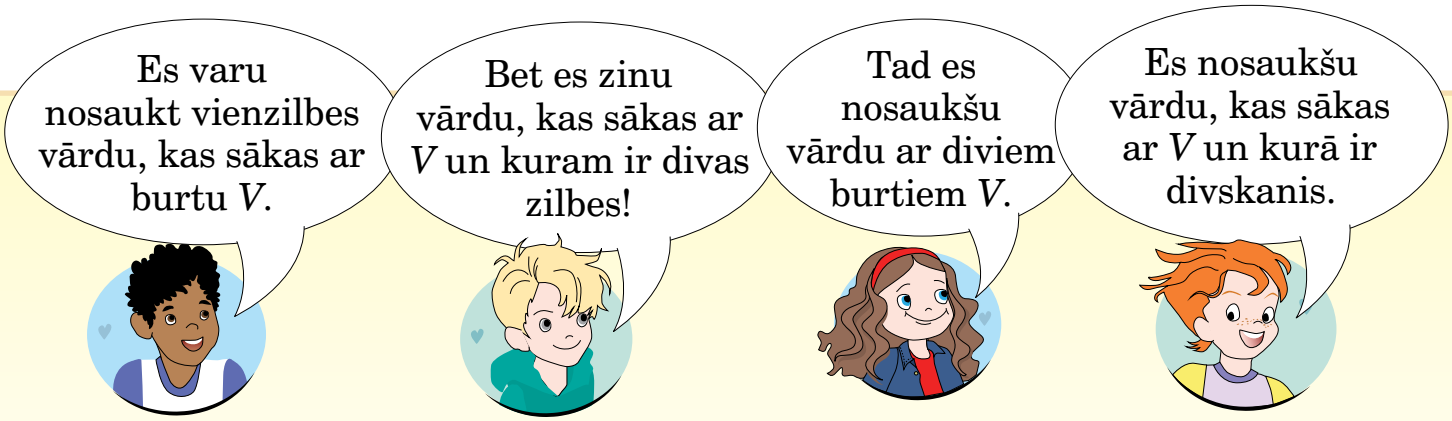

• Vai tu arī zini šādus vārdus? Nosauc!

8. Lasi un apskati attēlus! Rādi un nosauc!

Latvijā ir pilsētas, upes, ezeri, meži, nelieli kalni, jūra.

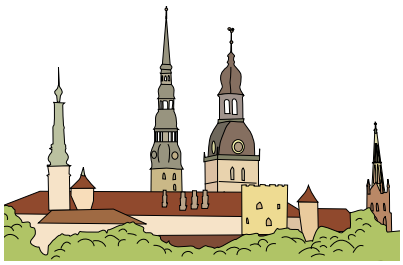

pilsēta

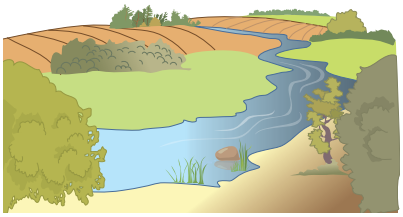

upe

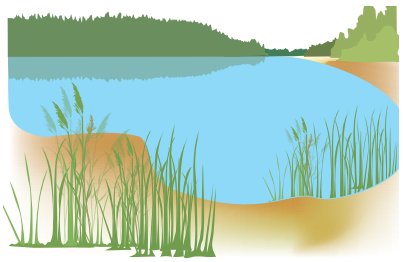

ezers

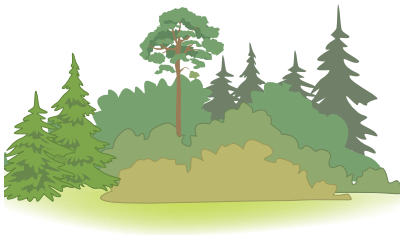

mežs

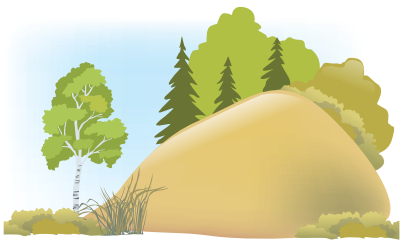

kalns

jūra

9. Nosauc un rādi kartē Latvijas dabas objektus! Karti meklē 72. lpp.!

Tā ir …

Tas ir …

Kas? Kur?
Liepāj**a** – Liepāj**ā**
Rēzekn**e** – Rēzekn**ē**
Daugavpil**s** – Daugavpil**ī**
Preiļ**i** – Preiļ**os**

10. Lasi! Jautā un atbildi!

Oto: Marta, kur **tu piedzimi**?
Marta: **Es piedzimu** Rīgā.
Paula: Es arī piedzimu Rīgā.
Roberts: Es nezinu, kur es piedzimu.

Jj

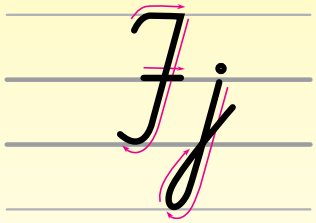

- Kur tu piedzimi?
- Kur tu dzīvo?
- Kur dzīvo tavi vecvecāki, radi, draugi?

Mans vectēvs dzīvo ...
Mana draudzene dzīvo ...
mans – tavs; mana – tava
mani – tavi; manas – tavas

11. Savieno zilbes un nosauc septiņus vārdus, kuros ir *J*!

kā –	ju –	ja –	jah –	– ma –	jūr –
mā –	jū –	ja –	– ta	– bi –	– ja
– la	– ra	– lārs	– ka		

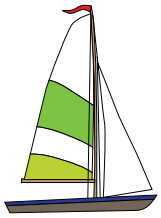

12. Lasi izteiksmīgi! Izrunā pareizi divskani *O*!

Dace Liepa

***

Jūlijā Jūrmalā
Jubilārs Jēkabs
Jautāja: "Joki – jūrā
Jauna jahta?"
Jauka jūrascūciņa
Jūsmoja, jo
Jokdaris
Jāņtārpiņš jokojās
Jēkaba jahtā.

Vietu, upju, ezeru, jūru, kalnu nosaukumus raksta ar lielo sākumburtu.

- Roberts arī zina daudzus vārdus ar *J* un var pateikt teikumus. Lasi!

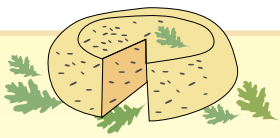

Vasarā svin J_ņ_s un ēd j_ņu s_ _ru.
Omes dārzā aug j_ņ_gas. Krustmātei ir tautastērps ar skaistu j_stu.
Māmiņa gatavo garšīgu j_g_rtu.

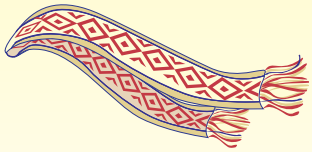

13. Iepazīsti Latviju kopā ar Paulu, Robertu, Oto un Martu! Lasi sarunas!

Šodien skolotāja stāstīja, ka Latvijā ir skaistas pilsētas un brīnišķīgas vietas. Bet es par tām neko nezinu.

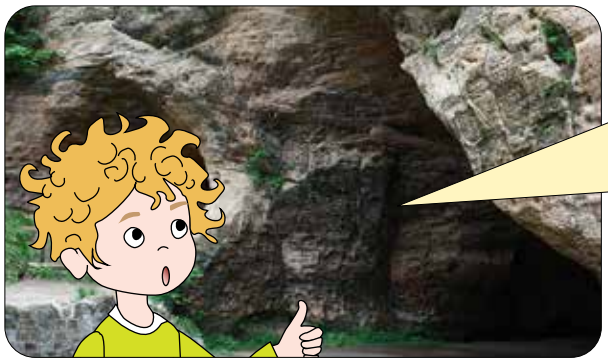

Mēs ar ģimeni daudz ceļojam. Es varu tev parādīt fotogrāfijas. Skaties, tā ir Gūtmaņa ala!

Cik liela! Kas tur dzīvo?

Neviens! Bet tā ir lielākā ala visā Baltijā!

Tā ir Rundāles pils!

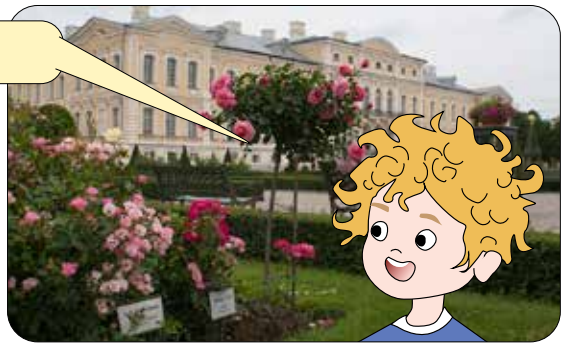

Oho! Cik grezna!

Vai tur dzīvo karalis?

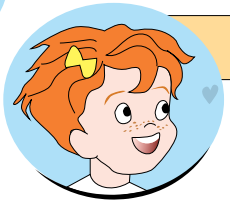

Nē, taču! Tas ir muzejs!

Pie pils ir brīnišķīgs rožu dārzs un parks. Skatieties!

Vai tu vari atšifrēt tekstu?

Ff

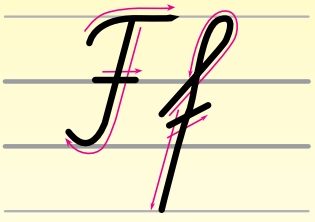

Fentspilī far afskatīt fovju figūras, afmeklēt ifklaides farku un fruņinieku fili.

Es biju Ventspilī.
Es arī varu parādīt pilsētas fotogrāfijas.

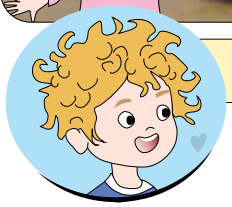

Skat, Ventspilī ir govis!

Kādas govis? Ko viņas tur dara?

Tās nav dzīvas govis. Tās ir figūras. Skaties!

Cik interesanti! Kas vēl ir Ventspilī?

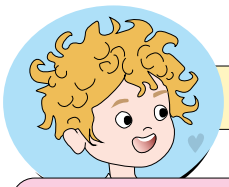

Tur ir kuģi, mols, bruņinieku pils un izklaides parks.

Bet es biju Gaiziņkalnā.
Te mēs esam Gaiziņkalnā. Tas ir augstākais Latvijas kalns.

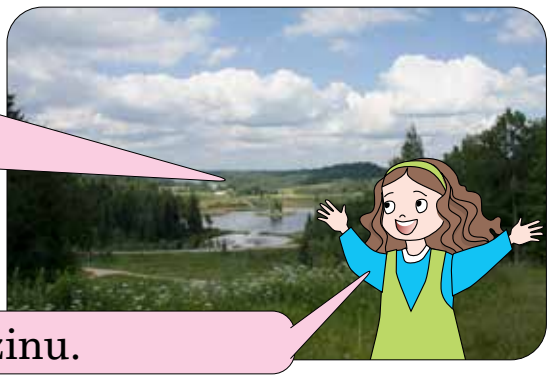

Kur tas atrodas?

Nezinu.

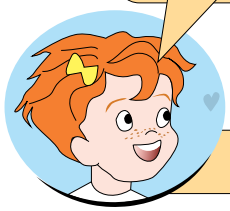

Meklēsim!

14. Sameklē tīmeklī Gaiziņkalna, Gūtmaņa alas, Rundāles pils, Ventspils attēlus! Izvēlies vienu tūrisma objektu un pastāsti par to klasesbiedriem! Kurās Latvijas pilsētās tu esi bijis? Atrodi tās kartē! Rādi un stāsti klasesbiedriem!

- Roberts un Oto pierakstīja vārdus ar burtu *f*. Lūk, vārdi!

  fakti, fotogrāfija, firma, filma, frizieris, fotogrāfs, flomāsters, futbols, fēns, flīzes, ferma, forma

- Kuri no vārdiem skan līdzīgi citās valodās? Kā tu domā, kāpēc?

15. Lasi un atbildi uz jautājumiem!

Vitauts Ļūdēns

Viens – divi!
Klausies un runā!
viens ezers –
divi ezeri
viens mežs – divi ...
viens ... – divi ...

viena upe –
divas upes
viena pilsēta –
divas ...
viena ... – divas ...

Kas vēl ir?

Latvijai ir liela jūra,
liela jūra.
Latvijai ir lieli meži,
lieli meži,
lieli ezeri un upes.
Un kas vēl ir Latvijai?
Mazas meitenes un zēni,
kuriem lieliem jāaug.

- Kam ir liela jūra?
- Kam ir lieli meži?
- Kam ir ezeri un upes?

16. Lasi! Iemācies tautasdziesmu no galvas!

Skaista mana tēvu zeme
Pār visām zemītēm:
Zaļi lauki, zaļi meži,
Zil(i)s jūras ūdentiņš.

(Latviešu tautasdziesma)

- Kas kopīgs Vitauta Ļūdēna dzejolim un tautasdziesmai?

- Kad tu tā saki?

Hi, hi, hī! | Ha, ha, hā! | Hallo, hallo! | Hei, hei! | Heijā, heijā!

- Atjauno teikumus! Izmanto dotās frāzes!

…, visi skrienam pagalmā!
…, te Ronaldo!
…, kaķis skapī!
…, uz kurieni tu ej?

17. Salīdzini Latviju ar citām zemēm! Veido teikumus pēc parauga!

P a r a u g s. Latvijā nav tuksnešu, bet ir zaļi meži.

Latvijā nav lielu kalnu, bet ir ... .

Latvijā nav ziloņu, bet ir ... .

Latvijā nav ..., bet ir ... .

18. Pastāsti, kādā krāsā ir Latvija! Veido vārdu savienojumus!

A

zeme

B

lauki

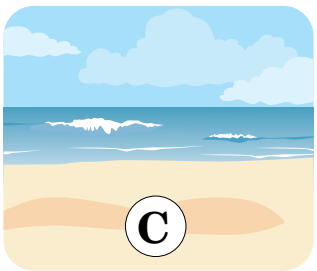

C

jūra

D

sniegs

E

ezers

F

saule

G

zemene

H

mežs

I

lapas

❶ dzeltena ...
❷ zila ...
❸ zils ...
❹ zaļi ...
❺ brūna ...
❻ zaļš ...
❼ sarkana ...
❽ dzeltenas ...
❾ balts ...

• Kura krāsa tev vislabāk patīk? Kāpēc?

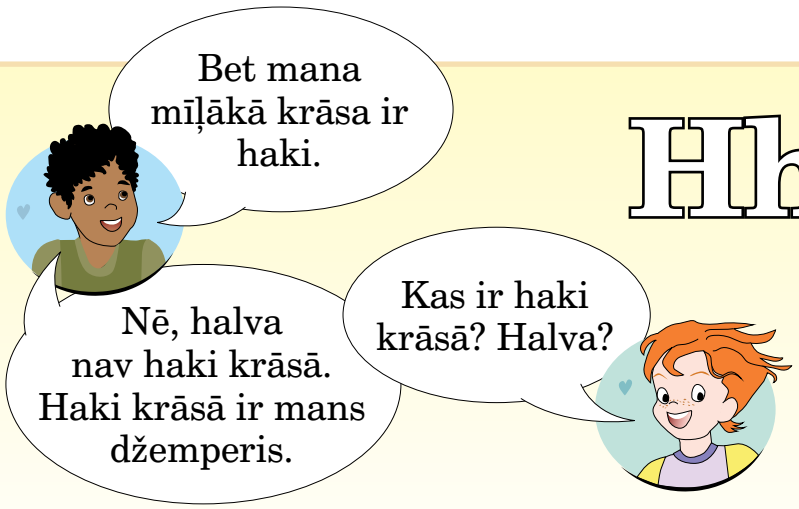

Hh Hh

4.3. Ko es zinu? Ko es protu?

1. Spēlējiet spēli!

- Ripini metamo kauliņu! Apskati, cik punktu ir uz metamā kauliņa!
- Spēli sāc no burta *A*! Ej pa burtu robežu! Liec spēles kauliņu uz atbilstošā burta!
- Nosauc ar Latviju saistītu vārdu, kurā ir šis burts!

2. Pastāsti, ko tu zini par Latviju! Pasaki, ko tu vēl nezini! Teikumos izmanto vārdus!

ka	kas	kur	cik	kā	kāds

Es zinu, ... Es nezinu, ...

- Kā tu vari uzzināt to, ko vēl nezini?

3. Papildini teikumu un raksti burtnīcā!

Latvijā novembrī sniņ

5. GAISMAS LAIKS

5.1. Ceļā uz Ziemassvētkiem...

1. Vēro attēlu! Klausies, rādi un nosauc!

kamanas Ziemassvētku vecītis ziemeļbriedis svecīte

piparkūka dāvana eglīte rotājums

egle – eglīte
svece – svecīte
dāvana – dāvaniņa

2. Lasi vārdus! Kuri burti ir izlaisti?

Ziemassvēt ☐ u
☐ glīt ☐

Ziemass ☐ ētku
☐ ecī ☐ is

Rotā ☐ u ☐ i

D ☐ va ☐ a

☐ ipark ☐ ka ☐

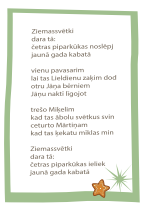

dzej ☐ lis

3. Lasi teikumus, attēlu aizstāj ar vārdu!

Zaļa, asa, skaista

Brūna, smaržīga, garšīga

Gaidīts

Spoža, karsta

Garš, grūts

4. Lasi Oto stāstu par Ziemassvētkiem!

Lasi! Ko Marta saprata nepareizi?

Oto draugs dzīvo Vācijā. Tur bērniem dāvanas nes ragana Befana. Viņa mājā ienāk pa durvīm.

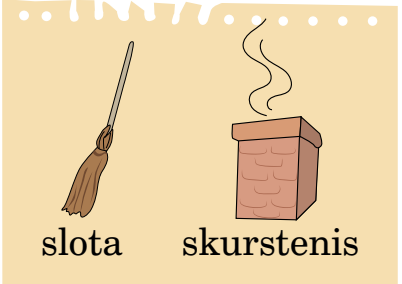

5. Marta lasa, kā nosūtīt vēstuli Ziemassvētku vecītim. Izlasi arī tu!

latviešu valoda = latviski
angļu valoda = angliski
krievu valoda = krieviski

Marta sarakstās ar Paulu.

PAULA

Čau, Paula! Es uzzināju Ziemassvētku vecīša adresi.

Čau! Tiešām? Viņš taču dzīvo tālu no Latvijas, vai ne?

Jā, viņš dzīvo Somijā.

Atsūti, lūdzu, adresi! Es arī gribu sūtīt vēstuli.

Raksti „Santa".

Vai vēl kas jāraksta?

Jā, FINLAND.

Paldies Tev! Tūlīt rakstīšu vēstuli un sūtīšu prom!

Es jau uzrakstīju un nosūtīju.

Kā sūtīt vēstules ZIEMASSVĒTKU VECĪTIM?

Ziemassvētku vecītis dzīvo Lapzemē, Somijā. Tas ir tālu Ziemeļos, pie Polārā loka. Tur ir garas ziemas un īsas vasaras. Ziemassvētku vecīša adrese ir:

Santa Claus Office
Arctic Circle
Rovaniemi
96930
Finland

Ziemassvētku vecīša rūķi runā visās pasaules valodās, tāpēc vēstuli vari rakstīt arī latviski. Adresi gan labāk rakstīt angļu valodā.

Galvenais, raksti salasāmi!

- Kāpēc adresi labāk rakstīt angliski?
- Kā tu domā, vai Ziemassvētku vecītis saņems Martas un Paulas vēstules?
- Kā pārbaudīt adresi?

Kā rakstīt vēstuli Ziemassvētku vecītim?

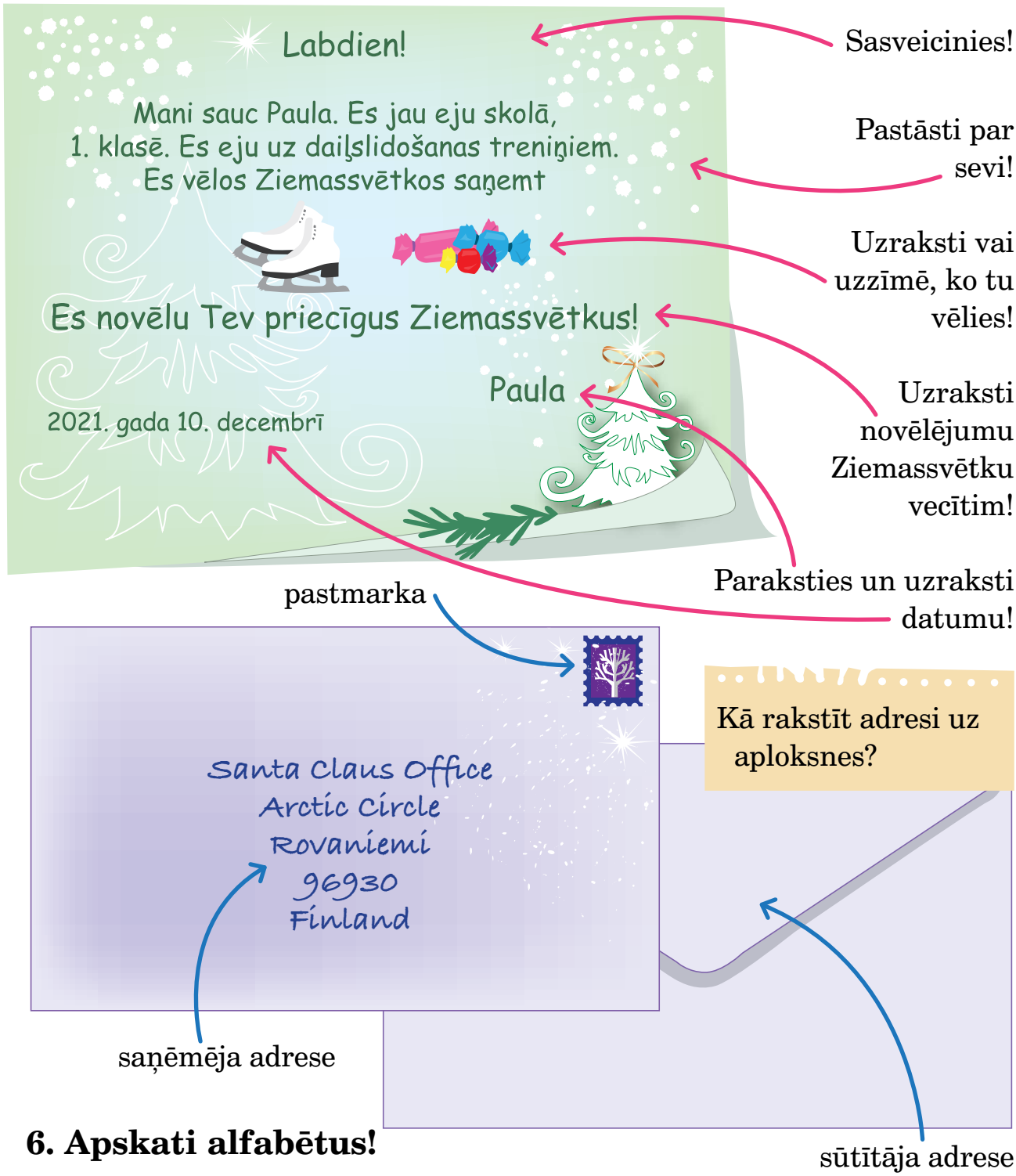

6. Apskati alfabētus!

AĀBCČDEĒ
FGĢHIĪJKĶ
LĻMNŅOPR
SŠTUŪVZŽ

ABCDEFG
HIJKLMN
OPQRSTU
VWXYZ

А Б В Г Д Е
Ё Ж З И Й К
Л М Н О П Р
С Т У Ф Х Ц
Ч Ш Щ Ъ Ы
Ь Э Ю Я

- Kurā valodā rakstīta Ziemassvētku vecīša adrese? Kā tu to secināji?

7. Lasi informāciju par ķīlu! Jautā, ja kaut ko nesaproti!

Kas ir ķīla?

Daudzās spēlēs zaudētājam ir jādod ķīla, kura vēlāk ir jāizpērk.

Ķīla var būt atslēgas, matu gumijas, īsās zeķes un citas mantas (jebkas, ko spēlētājs var iedot un kas tam pieder).

Pēc spēles izpērk ķīlas. Spēles vadītājs dod uzdevumu. Ja dalībnieks izpilda uzdevumu, viņš saņem atpakaļ savu mantu, un ķīla ir izpirkta.

Ķīlas izpirkšanas piemēri:

Norunā dzejoli!

Iever adatā diegu!

Nosauc piecas zaļas lietas!

Attēlo dzērvi, kas stāv uz vienas kājas!

8. Lasi spēļu aprakstus!

Pirmā spēle „Slepenā vēstule Ziemassvētku vecītim”

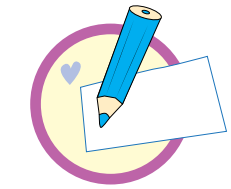

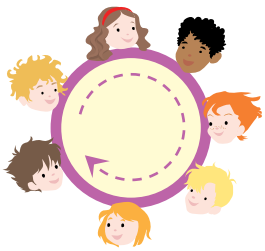

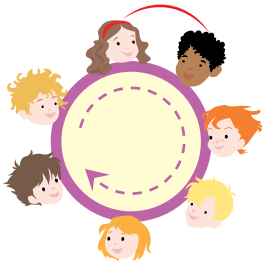

Katrs spēles dalībnieks uzraksta uz lapas, ko vēlas saņemt Ziemassvētkos.

Visi sasēžas aplī. Sākas spēle.

- Katrs dalībnieks pulksteņrādītāja virzienā pasaka, kā viņu sauc un kādu dāvanu viņš grib saņemt Ziemassvētkos.
- Pirmais dalībnieks saka: „Mani sauc …, es Ziemassvētkos priecātos par … .”
- Otrais spēles dalībnieks pastāsta par iepriekš dzirdēto: „Viņu sauc … . Viņš / viņa Ziemassvētkos priecātos par … .” un pasaka teikumu par sevi.
- Nākamais bērns stāsta par visiem iepriekšējiem un par sevi.

- Tas, kurš pirmais sajauc vai aizmirst kādu no iepriekš teiktajām atbildēm, dod ķīlu.

Mani sauc ...
Es priecātos par ...
Viņu sauc ...
Viņš / viņa priecātos par ...

Otrā spēle „Es sūtu dāvanu”

- Sastājieties aplī un sadodieties rokās! Apļa vidū paliek spēles vadītājs.
- Viens no bērniem, kas stāv aplī, izdomā, kuram bērnam sūtīs iedomātu dāvanu. Viņš saka: „Es sūtu lielu *dāvanu* Robertam” un nemanāmi spiež roku blakus stāvošajam, kurš *dāvanu* nemanāmi *padod* tālāk.
- Katrs no bērniem pats izlemj, kurā virzienā viņš *sūtīs dāvanu*, – pa labi vai pa kreisi.
- Spēles vadītājs cenšas pamanīt, kur *dāvana* ceļo. Ja spēles vadītājs nosauc bērna vārdu, pie kura tajā brīdī ir *dāvana*, abi bērni mainās lomām.
- Ja *dāvanu* paspēj nosūtīt, bet spēles vadītājs to nepamana, *dāvanas* saņēmējs sauc: „Saņēmu!”. Pēc tam *dāvanas* saņēmējs nosauc bērnu, kam sūtīs *dāvanu* – skaistu, smagu, vieglu.

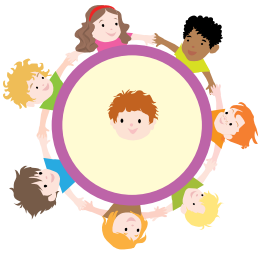

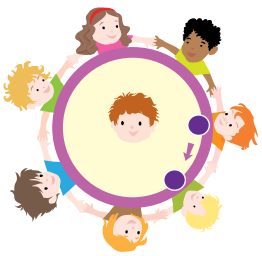

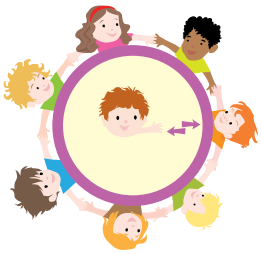

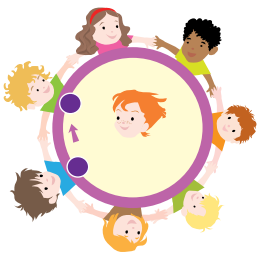

- Balso par spēli, kuru vēlies spēlēt klasē! Pamato, kāpēc izvēlējies tieši to!

Es sūtu dāvanu ... .

Kam?	**Kādu dāvanu? Ko?**
Martai	lielu dāvanu
Robertam	skaistu dāvanu
Oto	mazu dāvanu

- Spēlējiet izvēlēto spēli!

Es balsoju par ... spēli, jo tā ir interesanta, jautra un vienkārša.

9. Lasi dzejoļus un uzmini, kuru dzejoli runā Marta, kuru – Roberts!

Arvis Viguls

dzejolis kas trikus taisa
nostājas ar kājām gaisā
un tad kā no caura maisa
komatus un burtus kaisa

Triku dzejolis

k

‘ ‘

b

a

Dzidra Rinkule-Zemzare

Ziemas miegs

Zaķēns mežā ezi sauc:
Kur gan palicis mans draugs?
Sniegi snieg un puteņo!
Kā lai tagad atrod to?

Vāverīte kokā smej:
„Velti draugu meklēt ej.
Kamēr sals un kamēr sniegs,
Ezim mežā ziemas miegs.”

Salīdzini dzejoļus!

- Kas abiem dzejoļiem kopīgs un kas atšķirīgs?
- Kuru no šiem dzejoļiem tu labprāt runātu Ziemassvētkos?

Iestudējiet vienu no šiem dzejoļiem!

10. Paulai šodien jāpaveic četri darbi. Lasi darbu sarakstu!

A Jāuztaisa Ziemassvētku apsveikums.

B Jādodas uz pastu un jānosūta apsveikums.

C Jāieraksta apsveikumā novēlējums un dzejolis.

D Jāuzraksta adrese uz aploksnes.

• Sakārto Paulas darbus pareizā secībā un nolasi tos skaļi!
• Iedomājies, ka arī tu veic šos darbus! Pasaki, kas tev nepieciešams katra darba izpildei!

P a r a u g s. Es taisu apsveikumu. Man vajag papīru, līmi, šķēres.

11. Izej labirintu un noskaidro, kuram apsveikums tiek sūtīts! Lasi apsveikumus!

• Pastāsti, ko Marta, Oto un Paula novēl apsveikumu saņēmējiem!

P a r a u g s. Ilze sūta apsveikumu Robertam. Viņa novēl Robertam daudz dāvanu.

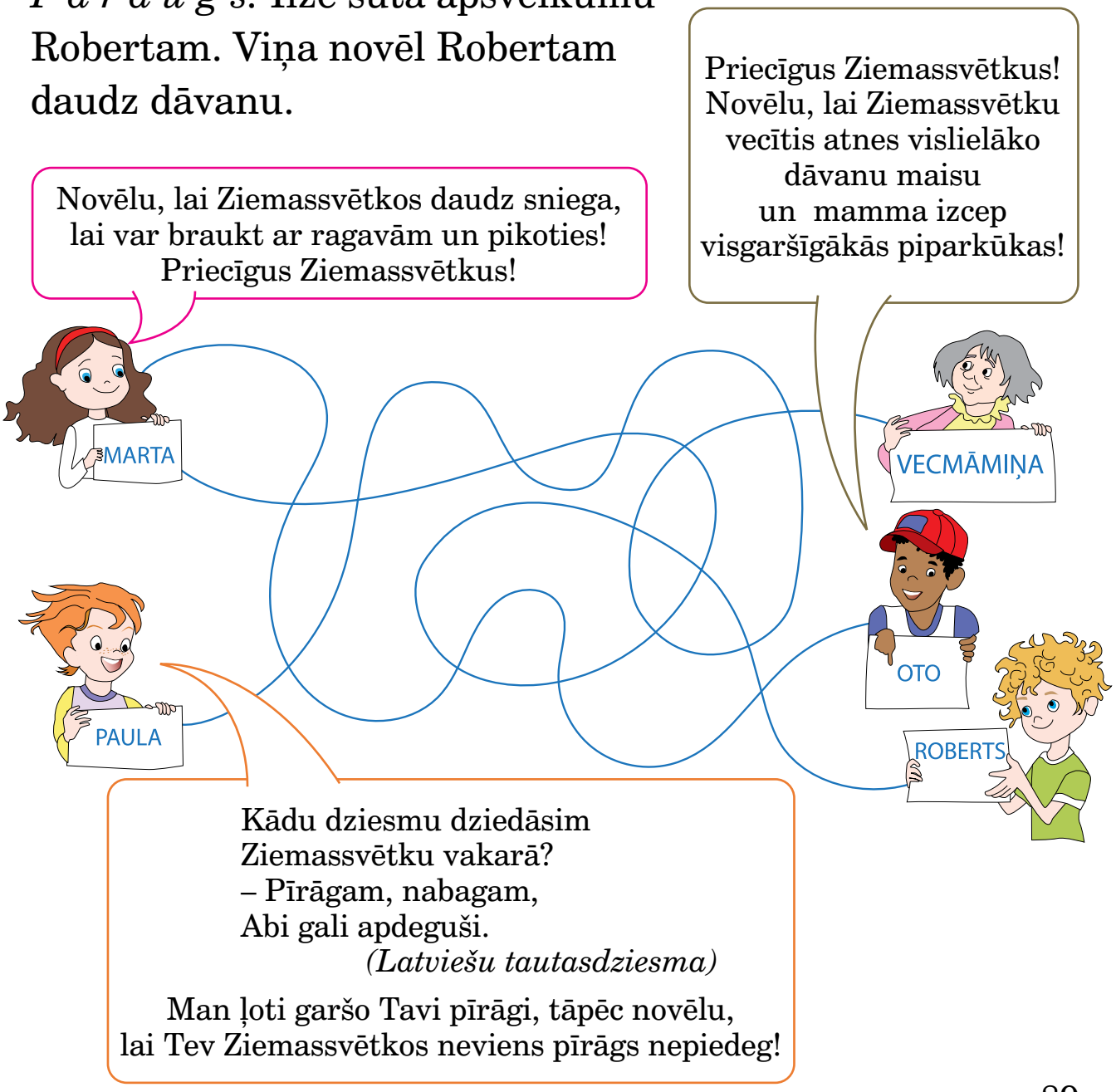

12. Uzraksti savu apsveikumu! Izvēlies, kuram to sūtīsi!

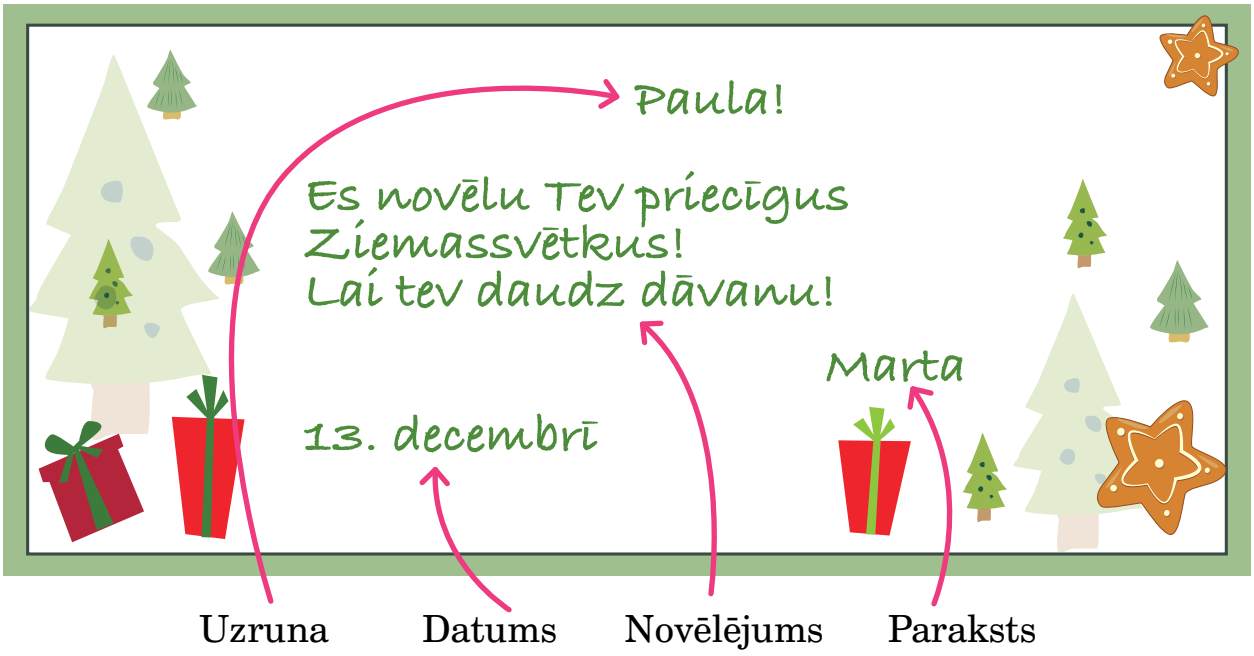

Vēlējuma teikuma beigās liek izsaukuma zīmi.

Tu, *Tev* vēlējumā raksta ar lielo burtu.

13. Lasi dzejoli!

Uldis Auseklis

Ziemassvētki dara tā

Ziemassvētki
dara tā
četras piparkūkas noslēpj
jaunā gada kabatā
vienu pavasarim
lai tas Lieldienu zaķim dod
otru Jāņa bērniem
Jāņu naktī līgojot
trešo Miķelim
kad tas ābolu svētkus svin
ceturto Mārtiņam
kad tas ķekatu mīklas min

Ziemassvētki
dara tā
četras piparkūkas ieliek
jaunā gada kabatā

- Izvēlies vieglu, vidēju vai grūtu jautājumu un atbildi!
- Uzmanīgi klausies pārējo atbildes un salīdzini, kā būtu atbildējis tu!

* Viegls jautājums	** Vidēji grūts jautājums	*** Grūts jautājums
Kā vienā vārdā var nosaukt Ziemassvētkus, Lieldienas, Miķeļus un Mārtiņus?	Kad svin Ziemassvētkus, Lieldienas, Jāņus un Miķeļus? (Tev var palīdzēt nākamā uzdevuma zīmējums.)	Izskaidro, kā tu saproti dzejoli „Piparkūkas”?

14. Apskati zīmējumu!

- Pastāsti par zīmējumā minētajiem svētkiem!
- Pajautā klasesbiedram, ko viņš zina par šiem svētkiem!
- Ko jaunu uzzināji par gadskārtu svētkiem?

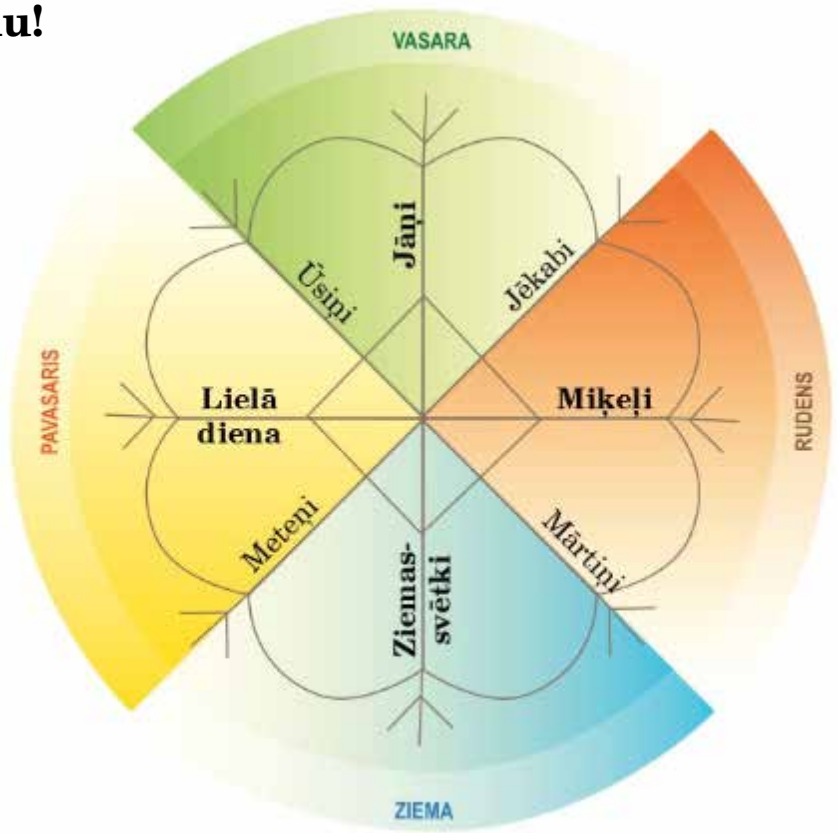

5.2. Dāvinām prieku...

1. Veido teikumus!

Es dāvinu ...

smaidu

prieku

suni

lelli

spēli

grāmatu

labus vārdus

Pastāsti!

- Kura no dāvanām ir visvērtīgākā?
- Par kuru dāvanu tu priecātos visvairāk?

Pabeidz teikumu un raksti burtnīcā!

Es priecājos par

2. Lasi Oto, Paulas un Martas sarunu!

Vakar brālis teica, ka viņi pirms Ziemassvētkiem dosies uz veco ļaužu pansionātu dāvināt prieku. Bet es nesaprotu, kur prieku var nopirkt. Un kā to iesaiņot?

Nu nē, dāvināt prieku nozīmē iepriecināt! Mēs arī varētu pievienoties!

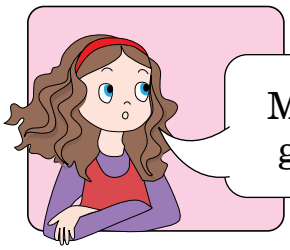

Mēs nevaram. Mēs vēl esam mazi. Kā gan mēs varam cilvēkus iepriecināt?

Tās nu gan ir muļķības! Mēs varam dziedāt, dejot, runāt dzejoļus. Tikai labi jāsagatavojas.

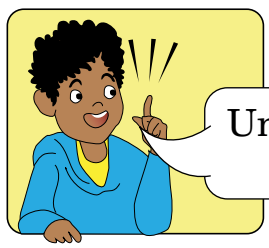

Un mēs varam paši izgatavot dāvanas. Iesim pastāstīt mūsu ideju pārējiem! Laika vairs nav daudz.

Pārrunājiet klasē bērnu ideju!

- Vai jūsu klase varētu tai pievienoties?
- Vai klasesbiedru viedokļi atšķiras? Pamatojiet, kāpēc jūs tā domājat – gan tie, kas atbalsta ideju, gan tie, kas ir pret to!

3. Lasi, skaties Martas piezīmes lapas malās un papildini teikumus ar bērna vārdu!

Marta ir atradusi labu dzejoli Ziemassvētku koncertam. Dzejolim ir pieci panti. Katram klasesbiedram ir jāiemācās viens pants.

Pēteris Sils

Eglīte

1. Mežā auga eglīte,
   Citām eglēm blakus.
   Tur mēs viņu atradām,
   Brienot meža taku.

2. Jauka bija eglīte,
   Baltā sagšā tīta.
   Zara galā šūpojās
   Brūna vāverīte.

3. Egli līdz ar vāveri
   Dzīrāmies nest mājās.
   Kuplaste – žēl! – aizskrēja
   Vieglām, žiglām kājām.

4. Ko var darīt – pārnesām
   Eglīti vien mājās,
   Izrotājām svecītēm,
   Jaungadā kā klājas.

5. Tagad viss te jauks un skaists –
   Egle smaržo, sveces laistās.
   Tikai vienu teikšu es:
   Žēl, ka nav še vāveres!

Pirmo pantiņu runā ...
Otro pantiņu runā ...
Trešo pantiņu runā ...
Ceturto pantiņu runā ...
Piekto pantiņu runā ...

	Kurš?	**Kuru?**
Viens (1)	Pirmais (1.)	Pirmo
Divi (2)	Otrais (2.)	Otro
Trīs (3)	Trešais (3.)	Trešo
Četri (4)	Ceturtais (4.)	Ceturto
Pieci (5)	Piektais (5.)	Piekto

4. Lasi instrukcijas un izvērtē, kuru dāvanu ir viegli izgatavot, kuru – grūti un kāpēc!

1. Cepumu cilvēciņš

Nepieciešams	Instrukcija
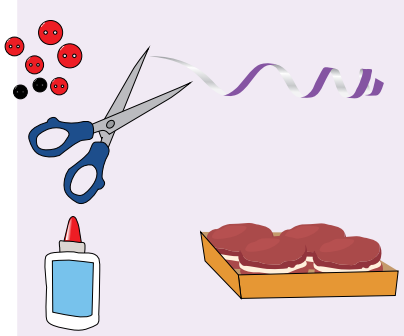	1. Ņem katru iepakojumu un veido tam smaidīgu seju! 2. Pogas izmanto vaigiem un acīm, lentītes līmē uz galvas, ar marķieri piezīmē detaļas! 3. Ļauj visam nožūt! Liec cepumu maisiņā!

2. Ziemas uzkodas putniem

Nepieciešams	Instrukcija
Krūzīte miltu, puskrūze silta ūdens, viena paciņa želatīna, četras krūzes sēklu, augu eļļa, salmiņš, formiņas, cepampapīrs, aukliņa.	1. Sajauc želatīnu ar siltu ūdeni! Miltus, sēklas sajauc lielā bļodā ar nedaudz ūdens! Tad masā iejauc želatīnu! 2. Formiņas no iekšpuses iesmērē ar eļļu! 3. Iepildi masu formiņās! 4. Iedur salmiņu augšpusē, lai izveidotu caurumu aukliņai! 5. Uzmanīgi izņem no formiņām pagatavotās uzkodas un saliec tās uz ieeļļota papīra! Ieliec uz trīs stundām ledusskapī! 6. Iesien aukliņu, un dāvana gatava!

5. Lasi, kā Oto skaidro dāvanu izvēli!

Cepumu cilvēciņš ir **jautra** dāvana. Katrs cilvēciņš sanāk citādāks. Šī dāvana ir ne tikai **skaista**, bet arī **garšīga**.

Putnu uzkodas ir grūtāk sagatavot, bet ar tām mēs dāvinām prieku ilgākam laikam. Veci cilvēki ziemā sēdēs pie loga un vēros, kā putni mielojas. Skatīties uz putniem nekad nav garlaicīgi! Šī dāvana ir ļoti **vērtīga**.

• Ar iekrāsotajiem vārdiem veido un raksti vārdu savienojumus!

jautr**a** dāvan**a**
maz**a** pelīt**e**

P a r a u g s. Jautra dāvana, jautra dziesma, jautra meitene, ...

6. Izmantojiet dotās frāzes un veidojiet dialogu! Viens no jums pasniedz dāvanu, otrs pateicas par to. Tad mainieties lomām!

Ak, cik garšīga dāvana!
Paldies par skaisto dāvanu!
Es tā priecājos par šo dāvanu!
Tā ir labākā dāvana!
Lūdzu, tā ir tev!

7. Apskati Ziemassvētku koncerta programmu! Pastāsti, kāda informācija tajā ir ietverta!

Atceries!
Koncerta programmā jānorāda...

- kad un kur notiks koncerts,
- koncerta nosaukums,
- kas piedalīsies koncertā,
- kas skanēs koncertā.

• Kāpēc ir vajadzīga koncerta programma?

8. Palīdzi Martai izveidot labu koncerta programmu! Pastāsti, kāpēc iesaki tieši šādu programmu! Noformē programmu uz lapas!

Veco ļaužu pansionātā „Gudrība” 21. decembrī plkst. 16.00

Tautasdziesma par Ziemassvētkiem

Koncerts „Dāvinām prieku”

Dziesma „Zvaniņš skan”

Dzejolis „Eglīte”

Dziesma „Visi eži miegā”

Dzejolis „Ziemassvētki dara tā”

9. Apskati attēlus un atrodi tiem atbilstošus aprakstus!

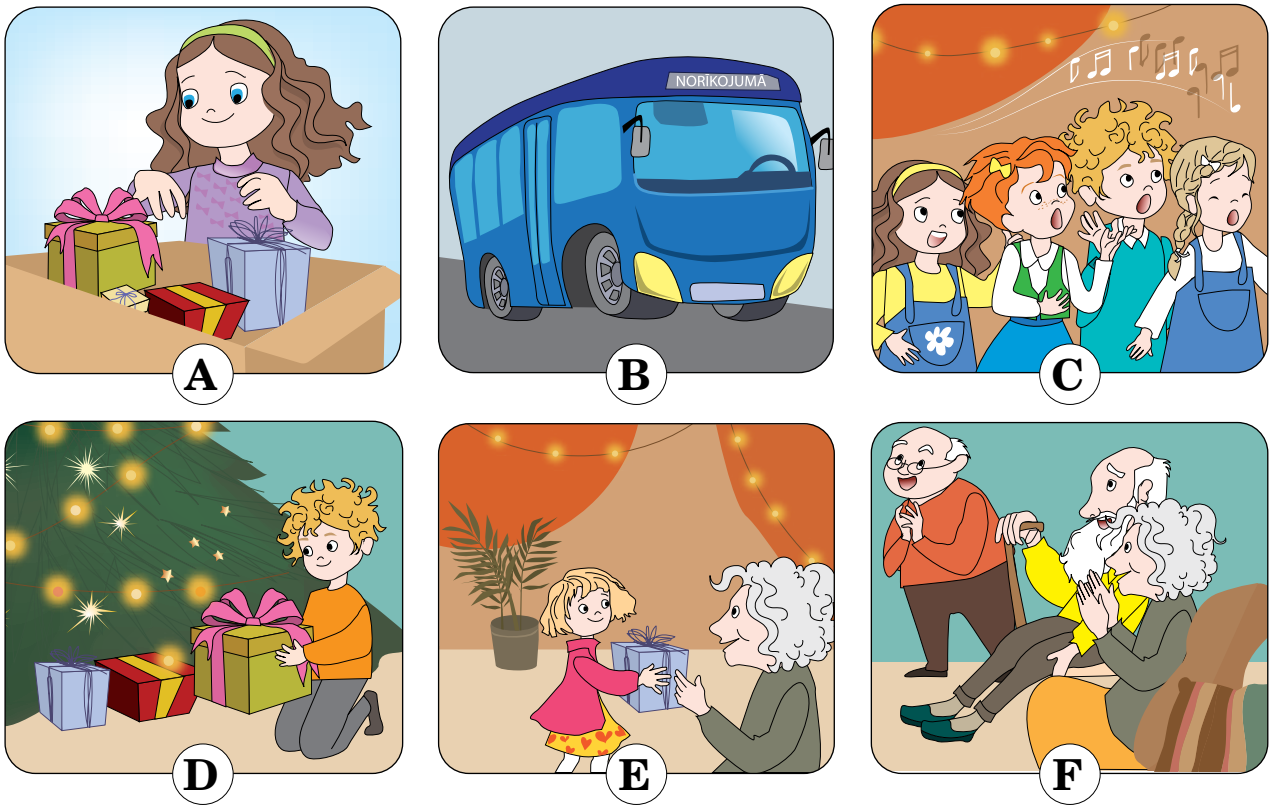

Koncerts veco ļaužu pansionātā

1. Bērni liek sagatavotās dāvanas kastēs.
2. Bērni ar autobusu dodas uz veco ļaužu pansionātu.
3. Bērni liek dāvanas zem eglītes.
4. Bērni runā dzejoļus un dzied dziesmas.
5. Vecie ļaudis ir priecīgi.
6. Bērni pasniedz dāvanas.

- Kuri vārdi teikumā tev palīdzēja atrast atbilstošo attēlu? Nosauc tos!

Veido vienu jautājumu par katru attēlu! Uzdod jautājumus blakussēdētājam! Par katru pareizo atbildi katrs saņem vienu punktu.

- Cik punktu tu ieguvi?
- Kurš jautājums tev likās visinteresantākais?

10. Lasi Oto izveidoto aptauju!

Oto vēlas noskaidrot klasesbiedru viedokli par karnevāla rīkošanu. Izsaki savas domas par aptaujas jautājumiem!

APTAUJA ir informācijas vākšana no vairākiem cilvēkiem. Aptaujājot uzdod jautājumus.

karnevāls

APTAUJA

1. Vai Tev patīk karnevāls?

☐ Jā	☐ Nē	☐ Nekad neesmu bijis karnevālā, nezinu

2. Kādā maskā Tu gribi nākt uz karnevālu?

☐ Pasakas vai filmu varoņa maskā	☐ Dzīvnieku maskā

3. Ko gribi darīt karnevālā?

☐ Spēlēt spēles	☐ Dziedāt un dejot

4. Vai gribi, lai apbalvo interesantākās maskas?

☐ Jā	☐ Nē

Paldies!

Izvērtē, ko Oto noskaidro un ko nenoskaidro aptaujā!

Jautājumi	Noskaidro	Nenoskaidro
1. Vai klasesbiedriem patīk karnevāls?		
2. Kurā datumā organizēt karnevālu?		
3. Cik ilgi notiks karnevāls?		
4. Kādas maskas veidot?		
5. Ko klasesbiedri grib darīt karnevālā?		

6. Kur notiks karnevāls?		
7. Vai klasesbiedri grib, lai apbalvo interesantākās maskas?		

11. Veidojiet aptauju, lai rīkotu savas klases karnevālu vai citu svētku pasākumu!

12. Lasi, kā Oto un klasesbiedri gatavojas karnevālam!

Es uz karnevālu nākšu pasaku tēla maskā. Tas ir mazs zēns, kas darināts no koka. Viņam ir ļoti garš deguns. Pasakā ar viņu notiek dažādi piedzīvojumi.

Es uz karnevālu nākšu kāda filmas varoņa maskā. Maska būs zaļa. Man būs liela galva un zaļas ausis.

Es karnevālā būšu putns. Maska būs sarkana.

Es uz karnevālu nākšu rozā tērpā. Man būs gan maska, gan tērps. Man būs rozā svārki ar baltām pumpām un matu stīpiņa ar lielu lenti. Uz deguna man būs melns punktiņš.

nākt, būt

Ko darīšu?
Es nākšu, būšu
Tu nāksi, būsi
Mēs nāksim, būsim
Jūs nāksiet, būsiet
Viņš, viņa, viņi, viņas nāks, būs

Pasaki, kādas maskas karnevālam gatavos Oto un viņa klasesbiedri!

Roberts uz karnevālu nāks … maskā.
Oto uz karnevālu nāks … maskā.
Marta uz karnevālu nāks … maskā.
Paula uz karnevālu nāks … maskā.

13. Atrodi katram nosaukumam atbilstošu zīmējumu! Veido bilžu vārdnīcu!

1. puzuris

A

2. svecīte

B

3. skujas

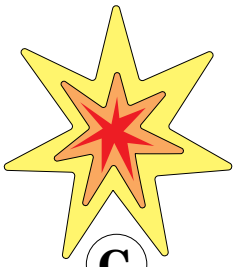

C

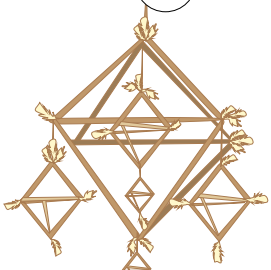

D

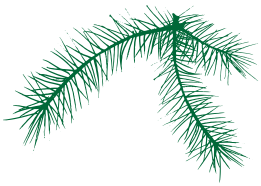

E

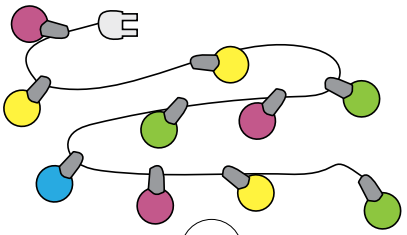

F

4. lampiņas

5. zvaigzne

6. maska

14. Izvēlies savas klases karnevālam piemērotākos rotājumus! Savu izvēli pamato!

Rotājums karnevālam	Ir piemērots	Nav piemērots
Eglīšu mantiņas		
Degošas sveces		
Baloni		
Ziedi		
Papīra sniegpārslas		
Krāsainas lentes		

P a r a u g s. Degošas sveces **nav piemērots** rotājums, **jo no tām** var rasties ugunsgrēks.

Vienojieties par savas klases Ziemassvētku rotājumiem!

- Iesakiet rotājumu!
- Pamatojiet rotājuma izvēli!
- Balsojiet par labāko rotājumu!

15. Ar aizvērtām acīm vārdu režģī pieskaries sešiem vārdiem! Izraksti vārdus burtnīcā stabiņā uz leju, sanumurē un veic uzdevumus!

- Pirmo vārdu iesaisti jautājuma teikumā!
- Nosauc ar Ziemassvētkiem saistītu vārdu, kas sākas ar to pašu sākuma burtu kā otrais vārds!
- Piecas reizes trešo vārdu pasaki čukstus, skaļi un ļoti skaļi!
- Nosauc vārdu, kas sākas ar ceturtā vārda pēdējo burtu!
- Saskaiti, cik burtu piektajā vārdā!
- Izdomā mīklu, kuras atminējums ir sestais vārds!

Dzejolis	Dāvana	Piparkūka	Rūķis	Dziesma
Koncerts	Apsveikums	Karnevāls	Maska	Sniegs
Prieks	Svece	Vēstule	Rotājumi	Spēles
Gads	Egle	Smaids	Ziema	Ziemassvētki

P a r a u g s. 1. Ziemassvētki.

Kurā datumā svin Ziemassvētkus?

5.3. Ko es zinu? Ko es protu?

Spēlē spēli!

Izvēlies sākuma lauciņu! ➜ Lasi un veic uzdevumu! ➜ Klasesbiedrs lasa un veic nākamo uzdevumu ➜ ...

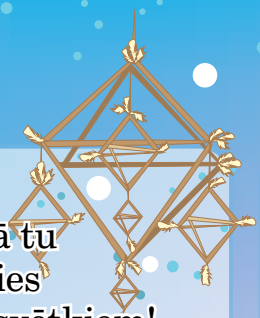

Stāsti, kā tu gatavojies Ziemassvētkiem!	Sameklē grāmatā stāstījuma teikumu un izlasi to!	Lasi no beigām! slāvenrak
Sameklē grāmatā teikumu ar izsaukuma zīmi un izlasi to!	Runā dzejoli!	Pasaki trīs vārdus, kas raksturo dāvanu!
Nosauc trīs dažādas maskas!	Pasaki klasesbiedram novēlējumu Ziemassvētkos!	Pasaki, cik burtu ir vārdā ZIEMASSVĒTKI!
Nosauc trīs Ziemassvētku rotājumus!	Sakārto teikumu! uz karnevālu Bērni nāk maskās. dzīvnieku	Sameklē grāmatā jautājuma teikumu un izlasi to!
Izlasi teikumu! Bērnigatavodāvanasunliekzemeglītes.	Pasaki, kuras skaņas pietrūkst vārdos! _ _intra _ _ied _ _iesmu un skaita _ _ejoli.	Sakārto zilbes un izveido vārdu! ka par kū pi

Lasi! Papildini teikumus! Stāsti!

Mani sauc … . Man ir … gadi. Es esmu … .
Es dzīvoju … . Mana adrese ir … .

Es skolā mācos latviešu valodu. Es lasu, rakstu un runāju latviski.

Es varu pastāstīt par savu 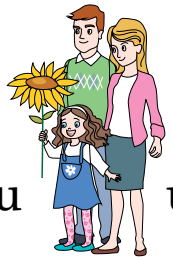 un par saviem 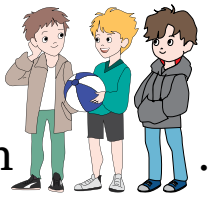 .

Es varu pastāstīt par , par Latvijas ,

par .

Vēl es varu nosaukt nedēļas dienas, .

Es protu jautāt un atbildēt.

Visvairāk man latviešu valodas stundās patīk .

Rīt sāksies .

Es priecājos par brīvlaiku.

Pēc brīvlaika atkal atgiezīšos .

Vēl tik daudz jāuzzina!